

2011

VOORWOORD

**Mijnheer de minister-president,
Mevrouwen en heren ministers van de Vlaamse regering,
Mevrouw, mijnheer,**

In uitvoering van artikel 6, vijfde lid van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning (*Grinddecreet*) brengt het Grindcomité jaarlijks verslag uit bij de Vlaamse regering betreffende zijn werkzaamheden en de werkzaamheden van de subcomités.

Het Grinddecreet voorzag in eerste instantie een afbouwscenario, waarbij tegen eind 2005 alle grindwinning in het Limburgs Maasland beëindigd zou zijn. Voor de periode 1994-2005 werden, met het oog op de gewenste planmatige en geleidelijke afbouw, jaarlijkse productiequota voor valleigrind en berggrind vastgelegd. In totaal mocht 59,5 miljoen ton valleigrind en 41,4 miljoen ton berggrind gewonnen worden. Doorheen de jaren werd het Grinddecreet, in het kader van nieuwe inzichten met betrekking tot de grindwinningsproblematiek, enkele malen bijgestuurd: de vooropgestelde einddatum voor ontginning werd opgeheven en het werd mogelijk om in bepaalde uitzonderingsgevallen toch nog, naast de oorspronkelijk vooropgestelde productiequota, bijkomend grind te winnen.

Reeds eind 2010 waren de globale productiequota zoals vastgelegd door het Grinddecreet nagenoeg volledig ontgonnen. Van de globale toegekende productiequota voor de vallei resteerde er eind 2010 nog slechts een minimale fractie (ca. 63 600 ton). Net als in 2010 werden in de vallei ook in 2011 geen heffingsplichtige grindtonnen meer gerealiseerd. De globale productiequota voor het berggrind waren reeds eind 2009 volledig gerealiseerd. De ontginning in de berg in 2011 betrof grindwinning gerealiseerd binnen de vergunde grindwinningsgebieden, maar boven op de door het Grinddecreet vooropgestelde productiequota (*zogenaamde excess-tonnen*).

Wat betreft de herstructurering voorziet het Grinddecreet twee herinrichtingsfasen: enerzijds het afwerken na ontginning en anderzijds het uitrusten van de afgewerkte gebieden. Voor alle gebieden is een fase van afwerken voorzien maar, met oog op spontane natuurontwikkeling, wordt voor sommige gebieden geen of slechts een beperkte mate van uitrusting voorzien. Eind 2011 was circa 451 ha volledig afgewerkt en voorlopig aanvaard. Vier grindwinningsgebieden waren definitief aanvaard en twee deels. In Bichterweert werd een populierenbos aangeplant en het terrein werd afgerasterd zodat begrazingsbeheer mogelijk werd.

Eind 2011 waren er nog 63 personen tewerkgesteld binnen de grindbedrijven. Een deel van deze werknemers is pas in de loop van de laatste jaren in dienst gekomen, na afloop van het Soci-

aal Beleidsplan, waardoor deze personen geen rechten kunnen opbouwen volgens de afgesproken regels uit het Beleidsplan. In totaal waren er eind 2011 binnen het Sociaal Beleidsplan nog 43 dossiers in uitvoering.

In het kader van haar zoektocht naar relevante grindvervangers stelde het Onderzoeksc comité in het verleden een aantal onderzoeksprogramma's vast m.b.t. de ontwikkeling van grindsubstituten en projecten ter ondersteuning van de commercialisering en het gebruik van grindsubstituten. Eind 2011 werd de laatste, afsluitende studie afgerond en op 1 december 2011 sloot het Onderzoeksc comité haar werkzaamheden af met een Symposium waar de resultaten van deze afrondende studie "effectiviteit van grindsubstitutie" werden gepresenteerd.

Algemeen concluderend werd vastgesteld dat de premisse van substitutie, zoals vervat in het Grinddecreet, in de praktijk slechts beperkt haalbaar is voor ca. 10%. In de meeste toepassingen kunnen grind en zand niet zomaar vervangen worden en zijn de secundaire materialen, bouw- en sloopafval niet zonder meer een geschikt alternatief. Ook import van granulaten uit andere regio's of buurlanden blijkt uiteindelijk geen optie. Dit betreft in essentie immers het doorschuiven van de delfstoffenproblematiek naar het buitenland. Ook daar bestaat echter de tendens om de natuurlijke rijkdom aan bouwgrondstoffen enkel nog te benutten om te voorzien in de eigen behoeften.

Bezoek onze website www.grind-limburg.be.

Het jaarverslag van het Grindcomité en de subcomités over het werkjaar 2011 wordt, conform de bepalingen van het Grinddecreet, voorgelegd aan de Vlaamse regering, en tevens meege-deeld aan het Vlaams Parlement, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.

Guido Willen
voorzitter Grindcomité

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
I. Organisatie comités	7
Inleiding	7
1. Samenstelling comités	7
1.1 Grindcomité	7
1.2 Herstructureringscomité	11
1.3 Sociaal comité	11
1.4 Onderzoekscomité	12
2 Wijziging van de samenstelling van de comités	13
3 Vergaderdata van de comités	13
II. Werking comités	15
1. Grindcomité	15
1.1 Grinddecreet	15
1.2 Geactualiseerde begroting	17
1.3 Toezicht op de naleving van de quota	19
1.3.1 Valleigrind	19
1.3.2 Berggrind	19
1.4 Globale productiequota en afbouw	20
1.5 Grindontginning en herinrichting	20
1.6 Adviezen	20
2. Herstructureringscomité	23
2.1 Stedenbouwkundige vergunning afgeleverd aan het Herstructureringscomité	23
2.1.1 Wijziging van de vergunning van 11 oktober 2001 – grindwinningsgebied Kleizone	23
2.1.2 Wijziging van de vergunde herinrichting grindwinningsgebied Negenoord	23
2.2 Waarborgstelsel en Overeenkomst tot Afwerking van de Grindwinningsgebieden	23
2.2.1 Overeenkomst tot Afwerking van de Grindwinningsgebieden van 17 februari 2003	23
2.2.1.1 Herziening van het Amendement	23
2.2.1.2 Aanvulling kwaliteitsrichtlijnen	24
2.2.2 Opvolging van de Overeenkomst	24
2.2.2.1 Aanvaarding en oplevering	24
2.2.2.2 Semestriële herberekening van de bankwaarborg	24
2.2.2.3 Overdracht uitvoeringsrecht van de bouwvergunningen	24
2.3 Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) ‘Herstructurering Vissenakker en omgeving’	25
2.4 Beheer en onderhoud van de grindwinningsgebieden	25
2.5 Herziening van de kostenramingen	26
2.5.1 Behoud basiskostenramingen	26
2.6 Grindwinningsgebied Kleizone – Kinrooi	27
2.6.1 Actualisatie herinrichtingsplan – deel uitrusten	27
2.6.2 Studieopdracht veiligheidscoördinatie	28
2.7 Grindwinningsgebieden Boterakker en Maasweg – Kinrooi	28
2.7.1 Regularisatie stedenbouwkundige vergunning	28
2.7.2 Studieopdracht herinrichting grindwinningsgebieden te Kinrooi	28
2.7.3 Studieopdracht herinrichting grindwinningsgebieden te Kinrooi – extra uitrustingselementen	30
2.7.4 Werkplan Zandwinning Vissenakker (2011-31/18/2016)	30
2.8 Grindwinningsgebied Heerenlaak – Maaseik	31
2.8.1 Uitrusting van het gebied (fase I-V)	31
2.8.2 Brug over de Bosbeek	31
2.9 Grindwinningsgebied Bichterweert-Meerheuvel – Dilsen-Stokkem	32
2.9.1 Uitrusten van het gebied	32
2.9.2 Opdracht: cultuurtechnische werken: aanplanting van zwarte populieren	32
2.10 Grindwinningsgebied Negenoord – Dilsen-Stokkem	32

2.10.1 Bouw – en uitvoeringsdossiers	32
2.10.2 Bijkomende opmetingen	35
2.10.3 Uitkijktoren	35
2.10.4 In- en uitlaatconstructie van nv De Scheepvaart	37
2.11 Grindwinningsgebied Mechelse Heide Zuid (groeve LBU) – Maasmechelen	37
2.12 Berggrinduitbreidingsgebieden G1 – Maasmechelen	37
2.13 Berggrinduitbreidingsgebieden G3 – Maasmechelen	37
2.14 Grindwinningsgebied Mechelse Heide Noord en Berggrinduitbreidingsgebied G2 – Maasmechelen	37
2.14.1 Bouw- en uitvoeringsdossiers	37
2.15 Grindwinningsgebieden Algri-Bormans-Vulex – project ‘Verlaging Hoeveweg’	38
2.16 Communicatie over projecten naar de buitenwereld (bedragen inclusief btw)	39
2.16.1 Participatie en medefinanciering communicatieplan Maasvallei	40
2.16.2 Participatie en medefinanciering project ‘Vernieuwing grindkegel in De Wissen’	40
2.16.3 Participatie en (mede)financiering evenement ‘Opening Rivierpark Maasvallei’	40
2.17 Verstrekte adviezen bij milieuvergunningsaanvragen, stedenbouwkundige aanvragen, e.a.	41
3. Sociaal comité	43
3.1 Evaluatie beleidsplan	43
3.2 Sociaal begeleidingsplan	43
3.2.1 Bruggpensioenen (luik 1)	43
3.2.2 Eenmalige afscheidspremie (luik 3)	43
3.2.3 Outplacement	43
3.2.4 Algemene afscheidspremie (luik 5)	43
3.3 Tewerkstelling	44
3.4 Begroting en meerjarenplan	44
3.5 Tewerkstellingsinitiatieven	44
4. Onderzoekscomité	47
4.1 Substitutieoptie	47
4.2 Onderzoeksprojecten	47
4.3 Informatie- en promotiestand CeDuBo	47
4.4 Studieopdracht ‘Effectiviteit grindsubstitutie’	50
4.4.1 Inleiding	50
4.4.2 Besluit	50
4.5 Symposium 2011	51
III. Logistieke ondersteuning grindcomite en subcomites	53
1. Grindcel	53
1.1 Wijziging maatschappelijke zetel van het Grindcomité	54
1.2 Wijziging maatschappelijke zetel van het Herstructureringscomité	54
2. Onteigeningen en concessies	54
IV. Financiën	57
1. Omslagsleutel	57
2. Heffingscoëfficiënt	57
3. Overzicht rekeningen – Jaarrekening Grindfonds	58
4. Overzicht 1994-2011	59
V. Bijlagen	61
Bijlage 1 Overzicht dossiers	61
Bijlage 2 Overzicht evolutie onderzoeksprojecten	62
Bijlage 3 Grindheffing, omslagsleutel en heffingscoëfficiënt	65
Bijlage 4 Productiehistoriek grindsector	67

I. ORGANISATIE COMITÉS

Inleiding

De Vlaamse regering stippelde een grindbeleid uit voor het Limburgs Maasland. Dit grindbeleid werd vertaald in het 'decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning', kortweg genaamd Grinddecreet.

Dit Grinddecreet richt een Grindfonds op en binnen dit Grindfonds wordt het Grindcomité opgericht met daarbinnen drie subcomités: het Herstructureringscomité, het Sociaal comité en het Onderzoekcomité. De binnen het Grindfonds gegenereerde middelen worden aangewend voor de werking van deze vier comités die elk hun eigen doelstellingen, zoals vastgelegd in het Grinddecreet, nastreven.

- Het overkoepelend Grindcomité coördineert en ziet toe op de afbouw van de nog mogelijke grindontginning.
- Het Herstructureringscomité staat in voor de herinrichting van ontgonnen grindgebieden.
- Het Sociaal comité staat borg voor de sociale begeleiding van de werknemers die hun baan verliezen ten gevolge van het grinddecreet.
- Het Onderzoekcomité gaat op zoek naar grindvervangende granulaten en ondersteunt de commercialisering.

Elk comité bezit rechtspersoonlijkheid.

De organisatie van het Grindcomité en haar drie subcomités wordt geregeld onder hoofdstuk II in de artikels 6 tot en met 12, van het Grinddecreet.

Met het besluit van 7 mei 2010 in uitvoering van het Grinddecreet, gewijzigd bij decreet van 3 april 2009, werd het Projectgrindwinningscomité opgericht. Dit

comité werkt volledig onafhankelijk van de hoger vernoemde comités. Waar de werking van het Grindcomité en haar drie subcomités gefinancierd wordt middels de middelen die binnen het Grindfonds worden gegenereerd uit heffing op de grindwinning in de grindwinningsgebieden, werd het Projectgrindwinningscomité opgericht buiten het Grindfonds. Dit betekent dat dit Projectgrindwinningscomité, dat zich specifiek toelegt op de ruimtelijk, ecologische impact van de zogenaamde projectgrindwinningsgebieden en toeziet op de herinrichting van deze gebieden, zelf moet instaan voor haar financiering.

De organisatie en werking van het Projectgrindwinningscomité wordt geregeld in het Grinddecreet, onder hoofdstuk IIIbis, in de artikels 20bis tot en met 20septies.

Het Projectgrindwinningscomité vormt dus een apart verhaal, los van het Grindcomité en haar drie subcomités, en zal dan ook binnen dit jaarverslag niet verder behandeld worden.

1 | Samenstelling comités

De voorzitters en leden van het Grindcomité en de subcomités worden door de Vlaamse regering benoemd voor een termijn van zes jaar (*grinddecreet, artikel 7, §1*). De eerste mandaatperiode liep af op 31 december 1999 en de tweede mandaatperiode op 31 december 2005.

Een derde mandaatperiode startte op 1 januari 2006. In het kader van continuïteit van bestuur, liepen deze mandaten eind 2011 niet af, maar werden ze voorlopig (*vanaf begin 2012*) stilzwijgend voortgezet.

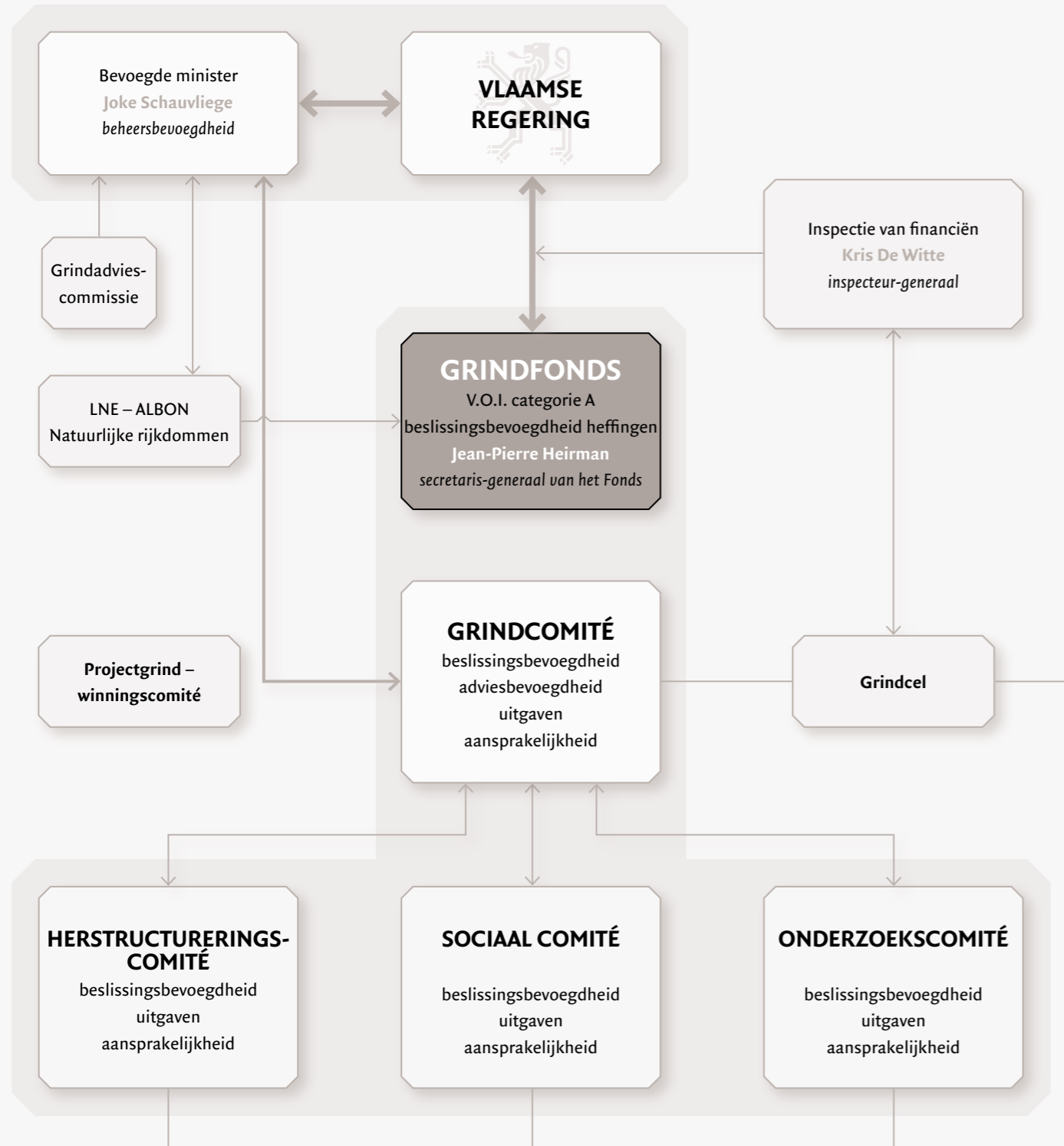
In totaal zijn er achtenvijftig mandaten in te vullen. Deze mandaten worden door tweeënveertig verschillende personen ingevuld. Wegens vereffening werden de twee mandaten van IML in het werkjaar 2011 niet ingevuld.

1.1 | Grindcomité

Het Grindcomité telt dertien stemgerechtigde en zeven raadgevende leden. Het aantal leden wordt aangepast als een gemeente het statuut van grindgemeente krijgt of verliest. De voorzitters van de subcomités wonen de vergadering bij met raadgevende stem indien zij geen deel uitmaken van het Grindcomité.

I. ORGANISATIE COMITÉS

De Vlaamse minister bevoegd voor het Grindfonds is sinds 13 juli 2009 mevr. Joke Schauvliege.

BESLUITEN: "A" : advies
"B" : beslissing

UITVOERBAARHEID – VASTLEGGING – BETEKENING

Leveren van goederen en diensten
Aannemen en uitvoeren van werken

overeenkomst
contract
bestelling
opdracht

Gunning en uitvoering van opdrachten onder
toepassing van de wet op de overheidsopdrachten

Organogram Grindfonds, Grindcomité en subcomités

GRINDBLAD

De huidige samenstelling van het Grindcomité is:

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het Grindcomité
dhr. Guido Willen
- Namens de POM-Limburg
dhr. Marc Vandeput
- Namens de IML cvba
vereffend
- Namens de SERV (werknemers)
dhr. Justin Daerden
dhr. Robert Urbain
- Namens de SERV (werkgevers)
dhr. Robert Urbain
dhr. Justin Daerden (tevens voorzitter van het Onderzoekscmité)
- Namens de SERV (landbouw)
dhr. Peter Bruggen
- Namens de gemeente Maasmechelen
mevr. Euy Kenzeler (tot 07-02-2011)
mevr. Christel De Cuyper (vanaf 07-02-2011)
- Namens de gemeente Maaseik
dhr. Gerard Ignoul
- Namens de gemeente Kinrooi
mevr. Carine Op 't Roodt
- Namens de gemeente Dilsen-Stokkem
mevr. Sofie Vandeweerd
- Namens de MiNa-raad (leefmilieu en natuur)
mevr. Francine Thewissen

Raadgevende leden

- Namens het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend erfgoed
dhr. Ivo Palmers
- Namens de Vlaamse Landmaatschappij
dhr. Eddy Huysmans
- Namens het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
dhr. Kris Van Looy
- Namens de afdeling, bevoegd voor Natuurlijke Rijkdommen
dhr. Eddy Leenders
- De voorzitter van het Herstructureringscomité
dhr. Albert Willen
- De voorzitter van het Onderzoekscmité
dhr. Jean-Claude Van Rode
- De voorzitter van het Sociaal comité
dhr. Justin Daerden (tevens namens SERV-werknemers)

I. ORGANISATIE COMITÉS

1.2 | Herstructureringscomité

Het Herstructureringscomité heeft negen stemgerechtigde en tien raadgevende leden. Het aantal leden wordt aangepast als een gemeente het statuut van grindgemeente krijgt of verliest.

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het herstructureringscomité
dhr. Albert Willen
- Namens de gemeente Maasmechelen
mevr. Evy Kenzeler
- Namens de gemeente Dilsen-Stokkem
mevr. Ingrid Erlingen
- Namens de gemeente Kinrooi
mevr. Carine Op 'T Roodt
- Namens de gemeente Maaseik
dhr. Marcel Raets
- Namens de IML cvba
vereffend
- Namens de SERV (landbouw)
dhr. Peter Bruggen
- Namens de MiNa-raad (leefmilieu en natuur)
dhr. Lambert Schoenmaekers
dhr. Johan Van Den Bosch

Raadgevende leden

- Namens de afdeling, bevoegd voor Natuurlijke Rijkdommen
dhr. Eddy Leenders
- Namens de Vlaamse Landmaatschappij
dhr. Eddy Huysmans
- Namens het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
dhr. Kris Van Looy
- Namens de werkgevers
dhr. Franck Liebens
dhr. Willem Duijnste
- Namens de werknemers
dhr. Roger Peeters
dhr. Jan Staal
- Namens het Agentschap Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
mevr. Bertien Buntinx
- Namens het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (afd. bevoegd voor algemeen milieu-, natuur- en energiebeleid)
dhr. David Stevens
- Namens de vzw Toerisme Limburg
dhr. Sylvain Sleypen

1.3 | Sociaal comité

Het Sociaal comité telt zeven stemgerechtigde leden en één raadgevend lid.

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het sociaal comité
dhr. Justin Daerden
- Namens de werkgevers paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Luk Arrazola de Oñate
dhr. Luc Severijns
mevr. Nadia Kerkhofs
- Namens de werknemers paritair subcomité grind- en zandgroeven
mevr. Enid Crevits
dhr. Roger Peeters
dhr. Jan Staal

Raadgevend lid

- Namens de VDAB
dhr. Ludo Rutten

Waarnemende leden

- Volgende persoon werd door het Sociaal comité gecoöpteerd als adviserende lid.
- Namens het Fonds voor Bestaanszekerheid
dhr. Patrick Ketelslegers

I. ORGANISATIE COMITÉS

1.4 | Onderzoekscomité

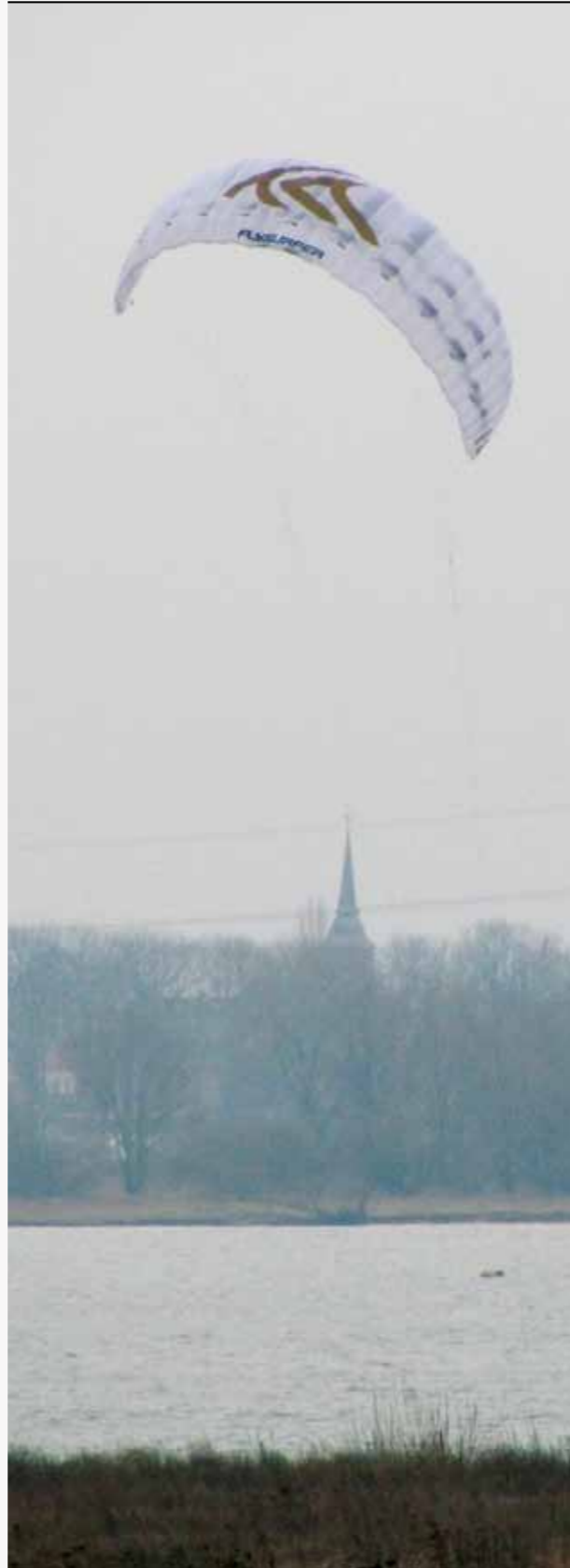
Het Onderzoekscomité telt tien stemgerechtigde leden en één lid met raadgevende stem.

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het Onderzoekscomité
dhr. Jean-Claude Van Rode
- Namens de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
mevr. Mieke Quaghebeur
- Namens het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw
dhr. Luc De Bock
- Namens de Vlaamse Confederatie Bouw
dhr. Marc Dillen
- Namens de werkgevers paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Jos Custers
- Namens de werknemers paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Justin Daerden
- Namens de MiNa-raad (leefmilieu en natuur)
dhr. René Thewissen
dhr. Jos Gorssen
- Namens het instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen
mevr. Kathleen Goris
- Namens het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf
dhr. Johan Van Dessel

Raadgevend lid

- Namens het departement Leefmilieu, Natuur en Energie ALBON, Dienst Natuurlijke Rijkdommen
niet meer ingevuld

2 | Wijziging van de samenstelling van de comités

In het jaar 2011 werd een mandaat in het Grindcomité overgenomen door een nieuwe vertegenwoordiger. Bij ministerieel besluit van 1 april 2011 (B.S. 27 april 2011) werd, met ingang van 7 februari 2011, mevr. Evy Kenzeler, als stemgerechtigd lid in het Grindcomité, vervangen door mevr. Christel De Cuyper.

In het Herstructureringscomité bleef de situatie van de stemgerechtigde leden uiteindelijk ongewijzigd. De vervanging van mevr. Evy Kenzeler, als stemgerechtigd lid in het Herstructureringscomité, door mevr. Christel De Cuyper met ingang van 7 februari 2011, zoals deze werd voorgenomen bij ministerieel besluit van 1 april 2011 (B.S. 27 april 2011), werd middels het ministerieel besluit van 12 september 2011 ingetrokken (B.S. 11 oktober 2011).

In het Onderzoekscomité werd mevr. Maïté Van Rampelbergh als raadgevend lid, na haar uitdiensttreding eind 2010 niet meer vervangen.

3 | Vergaderdata van de comités

De vier comités samen hadden 24 vergaderingen waarvoor 173 keer een presentiegeld werd uitgekeerd voor een totaal bedrag van € 27 057. De verslaggeving besloeg 133 pagina's exclusief nota's en andere documenten.

Data van de vergaderingen van het Grindcomité en de subcomités in het werkjaar 2011

Maand	Grindcomité	Herstructureringscomité	Sociaal comité	Onderzoekscomité
januari	–	31	26	24
februari	2	–	–	–
maart	2	4	2 + 23	14
april	–	–	–	7
mei	–	2	–	–
juni	8	6	–	9
juli	–	4	6	–
augustus	–	–	–	29
september	–	5	27	–
oktober	5	3	–	–
november	–	7	–	7
december	–	5	–	–
Totaal	4	9	5	6

II. WERKING COMITÉS

Het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning (Grinddecreet) stelt een bijzonder begrotingsfonds in voor de financiering en uitvoering van een aantal aspecten van het beleid inzake grindwinning in Limburg. Het betreft de beleidsmaatregelen die nodig zijn onder meer met:

- het oog op het behoud en herstel van het ruimtelijk en ecologisch patrimonium;
- de omschakeling van de ontginningsgebieden en de bij de ontginning betrokken streek;
- de sociale begeleiding bij de omschakeling en herstructurering van de ontgrindingsbedrijven;
- het onderzoek naar alternatieve materialen voor grind in diverse toepassingen.

Het Grinddecreet beoogt een in ruimtelijk en ecologisch opzicht evenwichtige grindwinning in Limburg en voorzag daarom in de geleidelijke afbouw van de grindwinning: oorspronkelijk tegen 1 januari 2006 en vervolgens na uitputting van de grindwinningsgebieden. Uiteindelijk blijft grindontginning nu toch mogelijk in drie uitzonderingsgevallen.

Per 31 december 2011, zeventien jaar na de effectieve inwerkingtreding van het Grinddecreet in 1995, werden tweehonderdeneen dossiers voorgelegd aan de Vlaamse minister bevoegd voor het Grindfonds, waarvan zes in het werkjaar 2011 (bijlage 1). Deze laatste werden allemaal uitvoerbaar verklaard voor eind 2011.

1 | Grindcomité

Het Grindcomité heeft naast een aantal beheers- en bestuursopdrachten, zoals:

- de coördinatie van de activiteiten van de subcomités,
- het toezicht op de naleving van de productiequota,
- de ontwikkeling en voortdurende actualisering van een globaal beleidsplan,
- het sluiten van een samenwerkingsprotocol met de I.M.L.,
- het beslissen over de verdeling van wegens overmacht niet gebruikte gedeelten van quota over de resterende tweejaarlijkse periodes,

ook een adviserende taak, nl.:

- het adviseren over het beheer van het Grindfonds,
- het verlenen van advies aan de Vlaamse regering bij de beslissingen van de subcomités,
- het adviseren over de financiering inzake de subcomités,
- het bindend adviseren aan de POM over de voorwaarden voor verwerving door aankoop of onteigening van gronden in de nieuwe grindwinningsgebieden of voor verwerving van een ontginningsrecht m.b.t. deze gronden,
- het adviseren over de overmacht omtrent niet gebruikte gedeelten van productiequota.

In de loop van het werkjaar 2011 vergaderden de leden van het Grindcomité vier maal (zie 1.3). In het kader van haar adviesverlenende opdracht werden twee dossiers van het Herstructureringscomité en twee dossiers van het Onderzoekcomité behandeld en geadviseerd. Het Grindcomité zelf stelde twee dossiers op als advies voor de Vlaamse regering. In totaal werden zes dossiers overgemaakt aan de Vlaamse regering of de bevoegde Vlaamse minister (bijlage 1).

1.1 | Grinddecreet

Het Grinddecreet van 14 juli 1993 creëerde een wettelijk kader waarbinnen de grindwinning in de provincie Limburg enerzijds en de daarmee gepaarde gaande gevolgen anderzijds, globaal werden geregeld. De mogelijkheden tot grindwinning werden vrij strikt afgebakend. Het decreet ging aanvankelijk uit van een afbouwend grindwinningsscenario waarbij tegen 1 januari 2006 de grindwinning in Limburg beëindigd zou zijn.

Doorheen de jaren werd ten gevolge van wijzigende inzichten het beleid omtrent de grindwinning een aantal malen bijgesteld, hetgeen resulteerde in een aantal bijstellingen in het oorspronkelijke Grinddecreet.

Het wijzigingsdecreet van 6 juli 2001 (B.S. 11 augustus 2001) voorzag o.a. in een herschikking van de taken van het Herstructureringscomité en in de mogelijkheid om occasionele grindwinningen aan een heffing te onderwerpen. Door de herschikking van de taken van het Herstructureringscomité werd een gedeelte van de grindheffing vervangen door een waarborgsysteem (invoeging van artikel 15bis). Hierdoor wordt een efficiënter systeem mogelijk voor de herinrichting van de grindwinningsgebieden waarbij het afwerken ervan wordt overgenomen door de grindsector. Een herschikking van de reeds geïnde grindheffing was hiervoor noodzakelijk tussen het Grindfonds en het nieuw opgerichte Sectorfonds. Door de gewijzigde taak van het Herstructureringscomité was ook een herschikking van de aan te wenden middelen voor de diverse comités (omslagsleutel) aan de orde.

Door het wijzigingsdecreet van 15 juli 2005 (B.S. 16 augustus 2005) werd de einddatum voor ontginning (1 januari 2006) opgeheven. Hierdoor werd het mogelijk om de ontginning (grindwinning als hoofdproductie) verder te zetten tot de in het

Grinddecreet vooropgestelde productiequota (59,5 miljoen ton valleigrind en 41,4 miljoen ton berggrind) effectief gerealiseerd zouden zijn. De grindwinning als nevenproductie bij de winning van het onderliggend kwartszand vormt een uitzonderingsgeval. Deze winning valt niet onder voormelde productiequota en blijft ook in een verdere toekomst mogelijk.

Het decreet van 22 december 2006 (B.S. 26 december 2006) houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 (programmadedcreet 2007) maakt het mogelijk om in de vergunde grindwinningsgebieden – in het kader van zuinig ruimtegebruik en in uitvoering van het principe van optimale ontginning – bijkomend grind, boven op de vooropgestelde productiequota, te winnen. Ook deze bijkomende grindwinning is onderworpen aan een grindheffing.

16

Het wijzigingsdecreet van 3 april 2009 (B.S. 24 april 2009) voorziet – naast de reeds vroeger toegestane grindwinning als nevenproductie bij de winning van onderliggend kwartszand – de mogelijkheid tot verdere grindwinning in twee bijkomende uitzonderingsvallen: grindwinning bij infrastructuurwerken en projectgrindwinning.

Beide nieuwe uitzonderingsgevallen betreffen een grindwinning die optreedt bij realisatie van een project (*respectievelijk: werken aan infrastructuur van openbaar nut en realisatie van een maatschappelijk project van groot openbaar belang*) dat op zich zelf

niet de exploitatie van grind tot doel heeft. Voor deze beide uitzonderingsgevallen, waarvoor de vroegere regels van het Grinddecreet niet gelden, worden binnen het Grinddecreet nieuwe artikels toegevoegd. Ter regeling van de projectgrindwinning wordt binnen het decreet een nieuw comité (*Projectgrindwinningscomité*) opgericht, onafhankelijk van het Grindfonds en de binnen dit Grindfonds opgerichte andere comités. Door het wijzigingsdecreet van 3 april 2009 zijn er dus in totaal drie uitzonderingsgevallen waarbij grindwinning mogelijk blijft:

- grindwinning als nevenproductie bij de winning van onderliggend kwartszand (*decreet van 15 juli 2005*)
- grindwinning bij infrastructuurwerken (*decreet van 3 april 2009*)
- projectgrindwinning (*decreet van 3 april 2009*)

Voor het bepalen van de productiequota wordt geen rekening gehouden met alle drie deze uitzonderingsgevallen. De grindwinning als nevenproductie bij de winning van onderliggend kwartszand is onderworpen aan een grindheffing, de grindwinning bij infrastructuurwerken en de projectgrindwinning niet.

Bij besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van het Projectgrindwinningscomité van 7 mei 2010 (B.S. 28 mei 2010) wordt dit nieuwe comité opgericht. Het Projectgrindwinningscomité dient de Vlaamse Regering een voorstel te bezorgen van de regels betreffende de procedure en de uitvoeringsmodali-

II. WERKING COMITÉS

teiten inzake het voorbereiden, het uitvoeren en het opvolgen van de projecten in het projectcomité. Naast de reeds vroeger als grindgemeente aangeduide gemeenten: Kinrooi, Maaseik, Dilsen-Stokkem en Maasmechelen, worden nu ook, voor de toepassing van hoofdstuk IIIbis van het decreet, Lanaken en As aangewezen als grindgemeente.

Het decreet van 23 december 2010 (B.S. 18 februari 2011) houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur voegt een artikel inzake de projectgrindwinning toe. Het Projectgrindwinningscomité heeft rechtspersoonlijkheid en dient zelf te zorgen voor de financiering van zijn werking (*personeel, vergoeding mandaten ...*).

Algemeen kan samengevat worden dat grindwinning, waarop krachtens het Grinddecreet een heffing verschuldigd is, onder de bepalingen van het Grindfonds valt en dus onder de bevoegdheden valt van het Grindcomité en de drie subcomités (*Herstructureringscomité, Onderzoekcomité en Sociaal comité*). Het Grindfonds met deze vier comités vormt een eerste peiler binnen het Grinddecreet. Het Projectgrindwinningscomité vormt binnen dit Grinddecreet een tweede peiler, die volledig onafhankelijk van het Grindfonds en de vier voormelde comités haar werkzaamheden regelt.

1.2 | Geactualiseerde begroting

Het Grindcomité heeft de opdracht om jaarlijks een geactualiseerde begroting op te stellen. Op basis van deze geactualiseerde begroting verstrekt het Grindcomité jaarlijks een advies aan de Vlaamse regering omtrent de voor het volgende werkjaar aan te wenden omslagsleutel (*Grinddecreet, art. 5*) en heffingscoëfficiënt (*Grinddecreet, art. 15, § 5*).

Mandaatperiode 2012-2017

De derde mandaatperiode van de comités loopt af eind 2011. De werking van de comités loopt echter decretaal gezien gewoon door na eind 2011. Dit impliceert dat voornamelijk moet uitgegaan worden van een vierde mandaatperiode, lopende van 1 januari 2012 tot 31 december 2017. In de praktijk zullen, met het oog op continu beleid, de huidige mandaten doorlopen tot de nieuwe mandaten zijn ingevuld en verschenen in het Belgisch Staatsblad.

Onbestemde middelen

Het leeuwenaandeel van de grindwinning waarop heffing dient betaald, is inmiddels gerealiseerd en er is een goed zicht op de (*relatief beperkte*) inkomsten die men nog zal genereren binnen het Grindfonds. In 2010 werd reeds geconstateerd dat er, na aanwending van de door de comités bestemde middelen, nog een aanzienlijke onbestemde reserve is voor elke comité.

Medio 2011 ontving elk comité dan ook een vraagstelling van de bevoegde minister om een overzicht te bezorgen van de middelen die vanaf de inwerkingtreding van het Grinddecreet werden toegewezen aan dit comité en van de door dat comité reeds aangewende middelen, alsook een (*geactualiseerde*) raming van de nog aan te wenden middelen en de onbestemde middelen. Een duidelijk antwoord van alle comités, zou inzicht geven in de voor elke comité momenteel bestemde middelen en de onbestemde reserve naar aanleiding van de kapitaalopbouw in het Grindfonds.

Het Grindcomité, het Sociaal comité en het Onderzoekcomité handhaafden hun op dat moment voorliggend, goedgekeurde uitgavenplan. Ook het Herstructureringscomité bevestigde dat het haar goedgekeurde basiskostenramingen, zoals die reeds jaar en dag voorliggen, handhaafde.

Op basis van de door de diverse comités verstrekte gegevens werd in 2011 nogmaals bevestigd dat er, na aanwending van de door de comités bestemde middelen, nog een aanzienlijke onbestemde reserve is voor elke comité.

Begroting 2011-2022

Deze meerjarenbegroting betreft de consolidatie van de geactualiseerde begrotingsoefeningen opgemaakt door de respectieve comités.

In het boekhoudkundig systeem, gevoerd door het Grindfonds, wordt voor de verwerking van de gegevens, conform de Europese richtlijnen, het ESR-rekeningstelsel gevolgd. De rekening van het Grindfonds wordt daardoor niet meer opgesplitst naar de comités, maar gebeurt op basis van de ESR-classificatie, hetgeen resulteert in een negental aparte rekeningen welke niet eenduidig terugwijsbaar zijn naar één bepaald comité.

Om de geactualiseerde meerjarenbegroting op te kunnen maken is het echter nodig om de financiële situatie te kennen van elk comité afzonderlijk. In zoverre de subcomités dit niet aanreiken, zorgt het Grindcomité voor de versleuteling van de gegevens aangereikt door het Grindfonds naar de diverse comités en verifieert deze gegevens met de eigen boekhouding.

Nadat de subcomités – na de vraagstelling van de minister medio 2011 – hun resultatenrekening 2010 en hun uitgavenbegroting hadden goedgekeurd, werden in oktober 2011 de goedgekeurde resultatenrekeningen en uitgavenbegrotingen van de diverse comités in het Grindcomité besproken, evenals de geconsolideerde begroting met meerjarenplan 2011-2022.

De inkomsten werden begroot tot eind 2012, ervan uitgaand dat tegen die termijn alle heffingsplichtige tonnen gerealiseerd zouden zijn.

De uitgaven werden begroot tot eind 2022. Dit is het tijdstip

17

waarop de betalingen van het Sociaal comité onder de brugpensioenregeling voor min 52 jarigen kunnen stoppen.

Voor het Onderzoekcomité loopt de uitgavenplanning tot eind 2011. Het Onderzoekcomité heeft immers beslist om haar effectieve werking (*vaststellen van onderzoeksprogramma's voor de ontwikkeling van grindsubstituten en projecten tot ondersteuning van de commercialisering en het gebruik van zulke substituten*) eind 2011 te beëindigen. Aangezien het Grinddecreet echter geen uitspraak doet over de beëindiging van een (sub)comité, werd binnen het Grindcomité beslist om enkel de voorzitters-toelage nog door te rekenen over de volgende mandaatperiode 2012-2017.

Voor het Grindcomité en het Herstructureringscomité werd de uitgavenplanning opgetrokken tot eind 2017. Het Herstructureringscomité heeft haar uitgavenbegroting voor het uitrusten, a.h.v. de meeste recente planning voor het afwerken van het Sectorfonds, immers moeten bijsturen. Eind 2014 bleek niet langer een realistische einddatum waarop alle uitrustingswerken gerealiseerd zouden zijn. De planningshorizon voor de werking van het Herstructureringscomité werd dan ook opgetrokken van eind 2014 naar eind 2017. Dienovereenkomstig moet ook de werking van het Grindcomité, dat advies dient te geven over de beslissingen van het Herstructureringscomité met financiële impact, doorlopen tot eind 2017.

Uit de meerjarenplanning van de onderscheiden comités blijkt

voor ieder comité een geraamde, onbestemde reserve te bestaan. Voor het Grindfonds zou dit in 2022 een geraamde, onbestemde reserve van ca. € 10,7 miljoen opleveren.

Het Grindcomité, in vergadering op 5 oktober 2011, keurde de geactualiseerde begroting 2011-2022 van het Grindcomité en de subcomités goed.

Heffingscoëfficiënt 2012

Gebaseerd op de begroting 2011-2022 adviseerde het Grindcomité een afwijking van artikel 15, § 5 van het Grinddecreet toe te staan om conform de geest van het decreet, aangezien er geen decretale bestemming is voor een begrotingsoverschot dat oploopt tot meer dan 10 miljoen euro, een evenwicht tussen uitgaven en inkomsten na te streven. Het Grindfonds is immers zelfbedruipend. Concreet stelde het Grindcomité voor om de heffingscoëfficiënt 2011 terug te brengen tot 1, waarbij het Grindfonds niettemin afsluit met een ruim begrotingsoverschot (zie verder Hoofdstuk IV).

Omslagsleutel 2012

Voortgaand op dezelfde begroting en rekening houdend met het gegeven dat de effectieve werking van het Onderzoekcomité eind 2011 stopt en er dus voor dit comité geen nieuwe

II. WERKING COMITÉS

middelen meer gegeneerd moeten worden, adviseerde het Grindcomité voor het begrotingsjaar 2012 om in grote lijnen de omslagsleutel 2011 zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 17 december 2010 te behouden maar met dien verstande dat de omslagsleutel voor het Onderzoekcomité van 0,6 % wordt teruggebracht naar 0%, waarbij de vrijkomende 0,6 % gelijkmatig wordt verdeeld over de omslagsleutels toegewezen aan drie overige comités. Het batig saldo voor ieder comité afzonderlijk leidt uiteindelijk tot een begrotingsoverschot voor het Grindfonds (zie verder Hoofdstuk IV).

1.3 | Toezicht op de naleving van de quota

Van 1994 tot en met 2005 werden in totaal 59,5 miljoen ton productiequota valleigrind en 41,4 miljoen ton productiequota berggrind per twee jaar toegewezen aan oorspronkelijk zeventien quotumhouders.

Het Grindcomité houdt, conform artikel 9, 4° van het Grinddecreet, een algemeen toezicht op de naleving van de productiequota. Voor dit toezicht maakt het Grindcomité gebruik van gegevens en vaststellingen ter beschikking gesteld door de hiervoor bevoegde ambtenaren, zoals bepaald in artikel 23 van het Grinddecreet.

Een houder van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind kan het hem toegewezen productiequotum geheel of ten dele overdragen aan of samenvoegen met een andere houder (*Grinddecreet, artikel 16, § 3*). Deze overdracht of samenvoeging moet op straffe van nietigheid binnen de vijf werkdagen met het geëigend formulier worden gemeld bij het Grindcomité (*uitvoeringsbesluit van 27 september 2002, artikel 15, § 2 & 3*). In 2011 werden geen meldingen ontvangen, noch van overdracht, noch van samenvoeging. De productiequota zijn inmiddels grotendeels gerealiseerd.

Zoals hierboven uiteengezet werd het door het Programmadecreet 2007 (*decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007*) mogelijk om in de vergunde grindwinningsgebieden – in het kader van zuinig ruimtegebruik en in uitvoering van het principe van optimale ontginning – bijkomend grind, boven op de vooropgestelde productiequota, te winnen. Ook deze bijkomende grindwinning is onderworpen aan een grindheffing. Deze extra tonnen worden hierna omschreven als excestonnen.

Wat deze excestonnen betreft is er een akkoord tussen alle valleigrindexploitanten dat de ontginning en afvoer hiervan gebeurt door vier grindexploitanten, die dan ook de grindheffing hierover betalen. Met de overige quotumhouders geldt een contractuele financiële regeling binnen de sector. De vier grindexploitanten zijn: Bichterweerd nv, Dragetra nv, Gralex nv en TV Rekin.

Wat betreft de berggrindwinning heeft Belbag in het verleden gemeld dat er een sectorbreed akkoord werd bereikt omtrent de productie van de resterende tonnage in de berggrindwinningsgebieden G1, G2 en G3 met een omvang van ca. vijf miljoen ton.

1.3.1 | Valleigrind

Sinds 2008 zijn alle vergunde grindwinningsgebieden in de Maasvallei ontgonnen:

- Kleizone en Boterakker in Kinrooi,
- Heerenlaak in Maaseik,
- Negenoord, Meerheuvel en Bichterweert in Dilsen-Stokkem

Reeds eind 2008 waren, behoudens een resterend saldo van Komatco, alle toegekende productiequota valleigrind gerealiseerd. Van de ministeriële goedkeuring (in 2008) tot teruggave van 157 770 ton productiequotum aan Komatco (dat zelf niet produceert) werd in 2009 een deel middels excestonnen gerealiseerd. Het thans nog openstaand, en nog uitvoerbaar saldo van aan Komatco toegekende, productiequota valleigrind bedraagt 63 636 ton.

Net zoals in 2010, wijzigde voor de valleigrindwinning de situatie in het werkjaar 2011 niet.

Van de elf quotumhouders zijn er momenteel nog drie effectief betrokken bij de ontginning van overschotten bovenop de gerealiseerde productiequota.

2010			
Gerealiseerd		Achterstand	
Quotum	Exces		
o	o	63 636	
o %		100 %	
2011			
Gerealiseerd		Achterstand	Overdraagbaar **
Quotum	Exces		Quotum
o	o	63 636	63 636
o %		100 %	

** De hoeveelheid die niet ontgonnen en afgevoerd werd vóór 2006 en die erkend werd als achterstallig om redenen van overmacht. Teruggave 157 770 quotumton aan Komatco door regularisatie van grindgebied Bergerven – thans nog resterend deel

1.3.2 | Berggrind

Op het Kempisch Plateau bevinden zich twee naburige groeves: Mechelse Heide Zuid en Noord. De ontginning in Mechelse Heide Zuid is volledig beëindigd en in Mechelse Heide Noord resteren enkel nog wat resttonnen onder de werfweg naar het

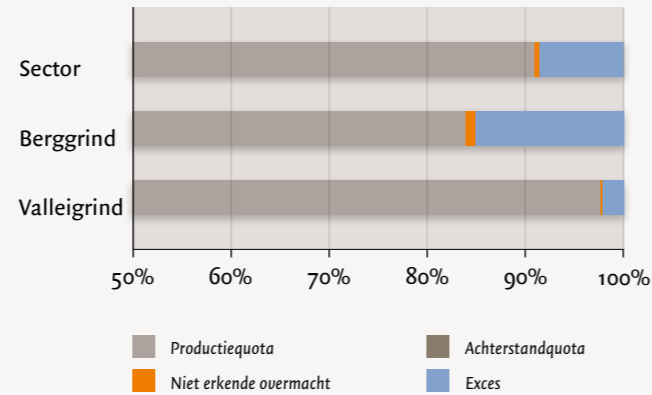

Berggrinduitbreidingsgebied G2. Deze resttonnen kunnen pas ontgonnen worden nadat de ontginning in G2 is beëindigd en de werfweg kan worden opgeheven.

Door het GRUP 'Berggrindontginning Kempens Plateau' zijn de berggroeves in 2005 uitgebreid met drie uitbreidingszones: G1 ten zuiden en G3 ten oosten van Mechelse Heide Zuid en G2 ten noorden van Mechelse Heide Noord.

De berggrinduitbreidingsgebieden G1 en G3 zijn reeds volledig uitgeput. De ontginning in G2 is nog lopende. De hier gewonnen tonnen betreffen zogenaamde excestonnen. In het gebied Mechelse Heide Zuid wordt bij de winning van kwartszand bijkomstig grind gewonnen als nevenwinning.

Voor de hoeveelheden grind in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning (excestonnen) werd in 2011 geen enkele ton gerealiseerd voor valleigrind en 1 770 631 ton voor berggrind.

1.5 | Grindontginning en herinrichting

De voortgang van de grindontginning en de stand van zaken in de herinrichting van de grindwinningsgebieden worden tweemaal per jaar door het Herstructureringscomité opgemaakt. De tabel hiernaast geeft de situatie per 30 september 2011 samengevat weer.

1.6 | Adviezen

Behoudens het adviseren omtrent eigen materies moet het Grindcomité ook advies verlenen bij elke beslissing met financiële impact van een subcomité alvorens deze beslissing ter goedkeuring kan voorgelegd worden aan de minister.

In 2011 adviseerde het Grindcomité twee beslissingen van het Herstructureringscomité (HC):

- dossier HC/GF/11-02: toewijzing en financiering – 2de wijziging studieopdracht 'Herinrichting grindwinningsgebied Negenoord' (2 maart 2011);
- dossier HC/GF/11-04: toewijzing en financiering – wijziging studieopdracht 'opmaken bouw- en uitvoeringsdossier voor grindwinning en herinrichting van de grinduitbreidingsgebieden' (8 juni 2011).

Het Grindcomité adviseerde twee beslissingen van het Onderzoekcomité (OC):

- dossier OC/GF/11-01: toewijzing en financiering 'Studie van de effectiviteit van grindsubstitutie als resultaat van onderzoeksprojecten uit de oproepen tot projectvoorstellen' (2 februari 2011);
- dossier OC/GF/11-03: 'organiseren van symposium 2011 en

Opvolging ontginning en afwerking Stand van zaken per ca. 30 september 2011

GRINDGEBIED	Oppervlakte			Werken in uitvoering				Voorlopige oplevering	Definitieve aanvaarding
	ontginning ha	afwerking		ontginning		afwerking			
		grondwerk ha	oevers m	aangevat %	ha	%	grondwerk ha		
KINROOI									
Kleizone	31,60	31,75	0	100	31,60	100	31,75	n.v.t.	01-10-07 (1)
Boterakker	124,11	89,74	5 431	100	124,11	50	47,71	109	
Maasweg	n.v.t.	25,74	0	n.v.t.	n.v.t.	33	7,98	n.v.t.	
MAASEIK									
Heerenlaak	29,23	48,67	4 430	100	29,23	100	48,67	4 430	01-10-07
DILSEN-STOKKEM									
Bichterweert-Meerheuvel	76,90	97,01	595	100	76,90	95	79,71	595	08-06-09 (3) 07-12-09 (4)
Negenoord	8,61	39,22	840	100	8,61	100	39,22	840	07-06-10
MAASMECHELEN									
Mechelse Heide Noord	30,09	32,33	n.v.t.	98	29,53	93	30,11	n.v.t.	07-05-07 (5)
Mechelse Heide Zuid (na '95)	111,50	111,50	n.v.t.	100	111,50	100	111,50	n.v.t.	04-09-06
Uitbreiding G 1 (excl. rand)	18,34	18,34	n.v.t.	100	18,34	100	18,34	n.v.t.	07-07-08
Uitbreiding G 3	19,61	19,61	n.v.t.	100	19,61	100	18,61	n.v.t.	
AS									
Uitbreiding G 2	36,16	36,16	n.v.t.	84	30,43	44	15,79	n.v.t.	
TOTAAL	486,15	550,04	11 296	98,70	479,86	73,60	450,38	5 974	

- (1): binnendijks deel, inclusief dijk zelf
 (2): deelgebied I (Noordoostelijk deel Bichterweert)
 (3): zone Van Broekhoven
 (4): ringdijk Meerheuvel
 (5): deelgebied II

verlenging partnerschap CeDuBo' (8 juni 2011).

Het Grindcomité adviseerde geen beslissingen van het Sociaal comité (SC).

Naast adviezen aangaande dossiers van de subcomités verstrekke het Grindcomité in 2011 ook haar advies aan de minister voor:

- de heffingscoëfficiënt 2012, dossier GC/KAB/11-05 (5 oktober 2011);
- de omslagsleutel 2012, dossier GC/KAB/11-06 (5 oktober 2011).

2010			
Gerealiseerd		Achterstand	
Quotum	Exces		
0	1 878 173	0	
2011			
Gerealiseerd		Achterstand	Overdraagbaar **
Quotum	Exces		Quotum
0	1 770 631	0	0

** De hoeveelheid die niet ontgonnen en afgevoerd werd vóór 2006 en die erkend werd als achterstallig om redenen van overmacht.

Van de zes quotumhouders zijn er nog vier effectief betrokken bij de ontginning, maar een daarvan besteedt zijn exploitatie uit aan een andere, al of niet met quotumoverdracht. Per einde 2006 hadden drie quotumhouders de hen toegewezen productiequota reeds volledig uitgeput.

1.4 | Globale productiequota en afbouw

Samenvattend voor de hele sector zien we dat in 2011 ca. 1,8 miljoen ton grind en zand ontgonnen en afgevoerd werd inclusief de excestonnen (100 %). Dit is quasi evenveel (94 %) als vorig jaar.

In de vallei werden effectief ca. 59,7 miljoen ton productiequota ontgonnen en afgevoerd, d.i. 100 % van de toegekende 59,5 miljoen ton.

Op de berg zijn ca. 40,6 miljoen quotumton gerealiseerd van de toegekende 41,4 miljoen ton. Het verschil van 800 000 ton is te verklaren als niet geëxploiteerd door niet erkende overmacht.

In 2011 werd in de vallei geen enkele quotumton gerealiseerd; het saldo van 63 636 quotumton blijft ongewijzigd.

II. WERKING COMITÉS

2 | Herstructureringscomité

Het Herstructureringscomité heeft krachtens artikel 10, vijfde lid van het grinddecreet van 14 juli 1993, gewijzigd bij decreet van 6 juli 2001, volgende taakstelling:

- het opmaken, actualiseren en afstemmen op de vigerende regelgeving van de structuurvisie;
- het laten uitrusten van de afgewerkte grindwinningsgebieden in het kader van de structuurvisie, die blijkt uit het in artikel 9, 6° bedoelde beleidsplan, met inbegrip van het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu van de voormelde gebieden en de aanpalende omgeving;
- het adviseren van de nabestemmingsplannen in de vergunning voor de exploitatie van grind voor de nieuwe ontginningsgebieden aan de vergunningsverlenende overheid;
- in voorkomend geval, het laten afwerken na ontgrinding;
- het toezicht houden op het afwerken en uitrusten van de grindwinningsgebieden.

In 2011 kwam dit comité negen keer samen. De belangrijkste aangevraagde en/of verleende vergunningen, gevoerde discussies en genomen beslissingen worden hieronder weergegeven.

2.1 | Stedenbouwkundige vergunning afgeleverd aan het Herstructureringscomité

2.1.1 | Wijziging van de vergunning van 11 oktober 2001 – grindwinningsgebied Kleizone

De op 7 maart 2011 bij de gemeente Kinrooi ingediende aanvraag tot wijziging van de vergunning van 11 oktober 2001 'reliëfwijziging en heraanvulling van het grindwinningsgebied Kleizone' werd op 20 juni 2011 voorwaardelijk verleend.

2.1.2 | Wijziging van de vergunde herinrichting grindwinningsgebied Negenoord

De op 15 april 2011 ingediende aanvraag tot wijziging van de (op 9 november 2005) vergunde herinrichting van het grindwinningsgebied Negenoord werd op 24 augustus 2011 door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar voorwaardelijk verleend.

2.2 | Waarborgstelsel en Overeenkomst tot Afwerking van de Grindwinningsgebieden

2.2.1 | Overeenkomst tot Afwerking van de Grindwinningsgebieden van 17 februari 2003

In navolging van het grinddecreet werd op 17 februari 2003 de 'Overeenkomst tot Afwerking van de Grindwinningsgebie-

den' (kortweg: Overeenkomst) afgesloten tussen het Grindfonds, het Grindcomité en het Herstructureringscomité enerzijds en de THV Sectorfonds anderzijds. Het Herstructureringscomité neemt alle beslissingen die nodig zijn voor uitvoering van de Overeenkomst en brengt het Grindcomité en de bevoegde Vlaamse minister hiervan op de hoogte.

In de daaropvolgende jaren werd deze Overeenkomst meermaals uitgebreid en/of aangevuld. Naast afstemming van rasterplannen en -tabellen op inmiddels afgeleverde stedenbouwkundige vergunningen, werd een Addendum omtrent het inzaaien toegevoegd, de zandprijs te Kinrooi op nul gezet, de Berggrinduitbreidingsgebieden toegevoegd en een Amendement uitgewerkt.

In het werkjaar 2011 werden geen verdere aanpassingen of toevoegingen doorgevoerd. Wel werd, in het kader van de nieuwe herinrichtingsplannen voor de gebieden te Kinrooi, door het Sectorfonds een aanpassing/ aanvulling van de kwaliteitsrichtlijnen gevraagd.

2.2.1.1 | Herziening van het Amendement

Daar voor Kinrooi een nieuwe herinrichtingsvisie voorlag die sterk afweek van de plannen opgenomen in de Overeenkomst, werd in 2004 een Amendement uitgewerkt, dat in 2008 nogmaals bijgestuurd werd.

Deze Herziening van het Amendement van 2008 voorzag dat, voor een periode uiterlijk eindigend op 31 december 2011, het te herberekenen waarborgbedrag bepaald kon worden op basis van het nieuwe plan horende bij de nieuwe visie. (Deze einddatum baseerde zich op de veronderstelling dat tegen eind 2011 het GRUP 'Herstructurering Vissenakker en omgeving' definitief vastgesteld zou zijn en een nieuwe stedenbouwkundige vergunning conform dit GRUP aan het comité verleend zou zijn. Eind 2011 lag het definitieve GRUP voor en was ook het stedenbouwkundig aanvraagdossier van het comité bijna klaar. De vergunning werd echter nog niet verleend. In afwachting van deze vergunning zal in de eerste helft van 2012 het Amendement opnieuw bijgestuurd worden conform de nu voorliggende plannen. Ten voorlopige titel kan mogelijk, zolang deze bijsturing niet is gebeurd de herberekening voor de gebieden in Kinrooi gehandhaafd blijven in zoverre er geen bijkomende vragen zijn m.b.t. voorlopige aanvaarding).

Het nieuwe plan voorzag een belangrijke minderaanvulling van landbouwgrond. Het netto-saldo, zijnde het bedrag gekoppeld aan de hieruit voortvloeiende kostenbesparing in het afwerken, diende door het Herstructureringscomité integraal aangewend te worden voor landbouwkundig(e) project(en) ten nutte van de landbouwers van de Maaslandse gemeenten, conform de betreffende bepalingen van het grinddecreet. Voorts werd de zandwinning t.b.v. de herinrichting opgenomen: over deze afgebakende rastervakken zandwinning werd geen waarborg berekend, maar het vrijgeven van de waarborg i.k.v. het

afwerken werd gekoppeld aan het correct achterlaten van de zones waar het benodigde zand gewonnen werd.

2.2.1.2 | Aanvulling kwaliteitsrichtlijnen

In de nieuwe herinrichtingsplannen van het comité voor de gebieden te Kinrooi werden de zogenaamde compensatiezones opgenomen. Deze zones compenseren het verlies van landareaal in natuurgebied t.g.v. het uitvoeren van een ander plan dan het oorspronkelijk vergunde plan (*initiatief van het Herstructureringscomité*) en van het uitvoeren van het project Randzone (*initiatief van de exploitanten*).

Medio 2011 meldde het Sectorfonds dat de exploitanten deze twee compensatiezones voornamelijk wensten aan te vullen met de gronden die vrijkomen bij de afdekkingswerken t.b.v. de ontgrinding van de Randzone. Deze afdekkingslaag ligt grotendeels onder de waterlijn en de verwerking van deze natte gronden in de compensatiezones betreft dus een nat-nat procedé. Concreet zal men eerst t.p.v. de nieuw aan te leggen oeverlijn een zanddam opspuiten tot circa 1 m boven de waterlijn. Vervolgens zal men met koplossers de veelal nat afgegraven gronden over deze dijk storten. De op deze wijze aangevulde zones worden moeraszone, die waarschijnlijk in de eerstvolgende jaren niet betreedbaar zullen zijn, terwijl ook relatief grote zettingen verwacht mogen worden.

Het Sectorfonds vroeg derhalve op 20 juni 2011 om de kwaliteitsrichtlijnen aan te vullen zodat deze moerasinrichting mogelijk zou worden. Eind 2011 was er wel reeds zicht op het weerhouden van één moeraszone in de plannen. Het weerhouden van deze specifieke moeraszone kan evenwel geen precedent vormen om elders geplande natuurgebieden in te richten als moeraszone. Er zal onderzocht worden of voor de aanleg van een moerasgebied de kwaliteitsrichtlijnen aangepast moeten worden. Begin 2012 werd aan het Sectorfonds gevraagd een, middels een grondmechanisch rapport, onderbouwd voorstel voor te leggen. Een dergelijke aanpassing van de kwaliteitsrichtlijn zal niet alleen door het Herstructureringscomité en het Sectorfonds goedgekeurd moeten worden, maar ook door het Grindcomité en de bevoegde minister.

2.2.2 | Opmenging van de Overeenkomst

2.2.2.1 | Aanvaarding en oplevering

Eind 2010 was de stand van zaken als volgt:

- Kleizone, Boterakker, Heerenlaak, Bichterweert-Meerheuvel, Negenoord, Mechelse Heide Zuid, G1 en G3 waren volledig ontgrind. In Mechelse Heide Noord bleven er enkel nog wat resttonnen over. In G2 was de ontgrinding lopende;
- Heerenlaak, Negenoord, Mechelse Heide Zuid en G1 waren definitief aanvaard;
- in de Kleizone waren alle rastervakken voorlopig aanvaard en

de binnendijkse zone, inclusief de dijk zelf (deelgebied I) was voorlopig opgeleverd;

- in Bichterweert-Meerheuvel was het noordoostelijk deel van Bichterweert (deelgebied I) definitief aanvaard en de zone Van Broekhoven (deelgebied II) en de ringdijk rondom Meerheuvel (deelgebied III) waren voorlopig opgeleverd. Van de resterende rastervakken was een deel voorlopig aanvaard;
- in Mechelse Heide Noord was het rechthoekig deel van de groeve definitief aanvaard. Alle rastervakken, behoudens de zone van de werfweg en de geologische wand, waren voorlopig aanvaard;
- in Boterakker, zone Maasweg, G2 en G3 was een deel van de rastervakken voorlopig aanvaard.

In het werkjaar 2011 wijzigde de situatie als volgt:

- de situatie in Kleizone, Boterakker en zone Maasweg bleef, wat betreft aanvaarding van het afwerken, ongewijzigd. I.v.m. de zandwinning werden in november een aantal Rastervakken Zandwinning uit de Zone “zandwinning herstructurering” geschrapt;
- in Bichterweert-Meerheuvel werden in juni bijkomende rastervakken voorlopig aanvaard;
- in G2 werden, zowel in juni als in november, bijkomende rastervakken voorlopig aanvaard;
- in G3 werd in juni het laatste rastervak voorlopig aanvaard.

2.2.2.2 | Semestriële herberekening van de bankwaarborg

Semestrieel (*stand van zaken 31 maart en 30 september*) wordt de door het Sectorfonds te stellen waarborg herberekend. De berekening gebeurt op basis van goedgekeurde rasterplannen en -tabellen en houdt rekening met de ‘stand van zaken ontgrinding’ in de diverse gebieden en met de gerealiseerde (*en door het comité aanvaarde*) afwerking.

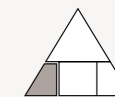
Rekening houdend met al deze elementen keurde het Herstructureringscomité op:

- 6 juni 2011 een herberekend waarborgbedrag (*prijsspeil maart 2011*) goed van circa € 25,97 miljoen. Omwille van de problematiek van de zandwinning in de aanpalende plassen werd beslist dat slechts zou worden overgegaan tot het effectief herzien van de waarborg door een nieuw berekende (*gunstiger*) waarborg nadat ook de zandwinning in regel was gesteld; e.e.a. conform het Oppervlaktedelfstoffendecreet en de Herziening van het Amendement. Dit was pas het geval tegen de herberekening stand van zaken september 2011;
- 7 november 2011 een herberekend waarborgbedrag (*prijsspeil sept. 2011*) goed van circa € 26,75 miljoen.

2.2.2.3 | Overdracht uitvoeringsrecht van de bouwvergunningen

Het Herstructureringscomité is in diverse ontginningsgebieden bouwheer zowel voor de ontgrinding als voor het afwerken en het uitrusten. In het verleden werd meermaals het uitvoe-

II. WERKING COMITÉS

ringsrecht ontgrinding en/of afwerking van stedenbouwkundige vergunningen overgedragen; voor wat betreft het ontgrinden aan de exploitanten en voor wat betreft het afwerken aan het Sectorfonds.

Aangezien in 2011 geen nieuwe stedenbouwkundige vergunningen i.v.m. de ontgrinding en het afwerken werden afgeleverd, diende in 2011 geen enkel uitvoeringsrecht overgedragen te worden.

2.3 | Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) ‘Herstructurering Vissenakker en omgeving’

De Geactualiseerde Structuurvisie Grindwinningsgebieden van het Herstructureringscomité week vooral voor de gebieden te Kinrooi, waar geopteerd werd voor de nieuwe visie, af van het destijds vigerende gewestplan. Voor het haalbaar maken van deze nieuwe visie, werd – nadat het Herstructureringscomité het hiertoe noodzakelijke plan-MER met passende beoordeling had laten uitwerken – een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) opgemaakt.

Op 9 september 2011 werd dit GRUP ‘Herstructurering Vissenakker en Omgeving’ definitief vastgesteld. Dit GRUP creëerde

het wettelijk kader waarbinnen het Herstructureringscomité haar gewenste herinrichtingsvisie voor de gebieden te Kinrooi diende in te passen.

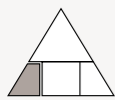
2.4 | Beheer en onderhoud van de grindwinningsgebieden

Het Herstructureringscomité heeft inzake het later beheer en onderhoud van de gebieden, vanuit haar decretaale taakstelling, geen opdracht. Maar, gelet op de aanzienlijke inspanningen die het comité levert om een goede herinrichting te realiseren, is er de nodige bezorgdheid dat de beoogde nabestemmingen na herinrichting ook effectief gevaloriseerd zouden worden.

In het kader van de op vele plaatsen gewenste spontane natuurontwikkeling bleek het wenselijk om in deze gebieden tijdig begrazingsprojecten e.d. op te starten. Als men, na realisatie van het afwerken, zou wachten tot het uitrusten wordt gerealiseerd, dan is veelal de bebossing reeds zo sterk op gang gekomen dat men de gewenste natuurontwikkeling al voorbij schiet.

Omtrent eventuele begrazingsprojecten e.d. die toekomstige beheerders van de gebieden wensen op te starten vooraleer de taak van het comité in een gebied beëindigd is, werd in het ver-

leden volgende standpunt geformuleerd:

Tot het moment van definitieve aanvaarding van het afwerken valt de staat van een terrein onder de verantwoordelijkheden van het Sectorfonds. Naast de eigenaar van het gebied en het Herstructureringscomité, moet in dat geval ook het Sectorfonds geraadpleegd worden omtrent eventuele begrazings- of andere beheerprojecten. Ná definitieve aanvaarding van het afwerken moet, tot op het moment van definitieve oplevering van de uitrustingswerken, naast de eigenaar ook het Herstructureringscomité geraadpleegd worden. Na definitieve oplevering van de uitrustingswerken is het comité niet langer bevoegd. Dan dient enkel nog de eigenaar van het betrokken gebied aangesproken te worden.

Dit vroeger ingenomen standpunt werd ook in 2011 verder gevolgd.

2.5 | Herziening van de kostenramingen

Op 4 maart 2011 werden de voorliggende kostenramingen herbevestigd en de bijhorende 'uitgavenbegroting uitrustingswerken Herstructureringscomité 2011-2014' goedgekeurd. De kostenramingen zijn een loutere indexering naar prijspeil december 2010 van de reeds sinds 1998 voorliggende en goedge-

keurde basiskostenramingen, waarbij alle wijzigingen werden verwerkt die intussen binnen dit comité werden goedgekeurd.

In oktober 2011 werd deze denkoefening hernomen. De voorliggende kostenramingen voor het uitrusten bleven ongewijzigd behouden. De begroting voor het uitrusten werd geactualiseerd, rekening houdend met de inmiddels gekende, effectief gerealiseerde uitgaven tot eind juli 2011 en de meest recente planning voor het afwerken. Gezien – rekening houdend met de planning van het afwerken – de uitrustingstaak van het comité zal doorlopen tot eind 2017, werd de planningshorizon verlengd tot eind 2017. Op 3 oktober 2011 werden de voorliggende kostenramingen herbevestigd en de bijhorende uitgavenbegroting voor de uitrustingswerken 2011-2017 goedgekeurd.

2.5.1 | Behoud basiskostenramingen

Met het oog op de besprekingen omtrent het saldo 'onbestemde middelen, ontving elk comité midden 2011 een vraagstelling van de bevoegde minister om een overzicht te bezorgen van de middelen die vanaf de inwerkingtreding van het grinddecreet werden toegewezen aan dit comité en van de door dat comité reeds aangewende middelen, alsook een raming van de nog aan te wenden middelen en de onbestemde middelen. Ingaand op deze vraagstelling bevestigde het Herstructureringscomité in september 2011 nogmaals dat het comité het

II. WERKING COMITÉS

theoretisch model – zijnde de door dit comité goedgekeurde basiskostenramingen zoals die reeds jaar en dag voorliggen – handhaaft. Deze oorspronkelijke goedkeuring van de basiskostenramingen was immers het resultaat van een zware evenwichtsoefening. Tevens bevestigde het comité in 2011, in het kader van specifieke dossiers, meermaals dat men bij uitwerking en uitvoering van uitrustingswerken in de diverse gebieden diende uit te gaan van het enveloppe-systeem zoals dit is vastgelegd binnen de goedgekeurde basiskostenramingen.

2.6 | Grindwinningsgebied Kleizone – Kinrooi

Behoudens het verwijderen van enkele depots, welke verwerkt zullen worden in de nabestemming van Boterakker en Maasweg, is de Kleizone volledig afgewerkt. Reeds in oktober 2007 werd het deelgebied, waar zich alle uitrustingswerken situeren, voorlopig opgeleverd. De resterende depots in dit binnendijks gebied werden in 2009 verwijderd en verwerkt in het afwerken van de Maasweg zodat eind 2009 het gebied waar uitrustingswerken voorzien zijn, volledig was afgewerkt.

2.6.1 | Actualisatie herinrichtingsplan – deel uitrusten

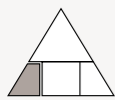
Het bouw- en uitvoeringsdossier voor de Kleizone werd uitge-

werkt in 1998 en is dan ook op allerlei punten gedateerd. Reeds in 2010 besliste het comité om dit dossier in eigen beheer aan te passen. In overleg met de natuurverenigingen en de beheerder van het gebied werd het herinrichtingsplan bijgesteld. Gezien de gewenste natuurontwikkeling intussen spontaan op gang gekomen was, werd de vroeger voorziene groenaanleg geschrapt. Ook het wandelpad richting Thorn werd geschrapt. Anderzijds werd in het nieuwe plan het 'landmark subfossiele bomen' en een afstapplaats voor fietsers, beide in de huisstijl Maasvallei, toegevoegd. Het hieromtrent ingediende stedenbouwkundig aanvraagdossier werd eind 2010 stilzwijgend geweigerd door de gemeente.

Begin 2011 werd het herinrichtingsplan, in overleg met de betrokken partijen, nogmaals bijgesteld. Het knuppelpad verschoven meer naar het zuiden toe, naar een plaats waar de plas minder diep en ook minder breed was. Afhankelijk van de diepte van de plas hier ter plaatse zou geopteerd worden voor een knuppelpad, dan wel voor een vlottende steiger. In maart 2011 keurde het comité het nieuwe stedenbouwkundig aanvraagdossier goed en medio 2011 werd de vergunning verleend.

Het uitvoeringsdossier uitrusten werd in 2011 herschreven, rekening houdend met het advies van de veiligheidscoördinator. T.p.v. de voorziene oversteek over de poelen werden bijkomende metingen uitgevoerd. Hieruit bleek dat de plas hier

ter plaatste erg ondiep was zodat de oversteek waarschijnlijk gerealiseerd kan worden middels een knuppelpad. Voor de elementen in de huisstijl Maasvallei diende evenwel gewacht op de actualisatie van de bestekken die het RLKM hieromtrent had gevraagd aan het studiebureau dat voor hen deze huisstijl uitwerkte. Hoewel in grote lijn uitgewerkt, lag eind 2011 het definitieve bestek dan ook nog niet voor.

2.6.2 | Studieopdracht veiligheidscoördinatie

Nadat de bevoegde minister eind 2010 dit dossier goedkeurde, werd in januari 2011 de opdracht toegewezen aan de laagste regelmatige inschrijver, Abesco uit Tienen. Dit bureau verleende in 2011, t.b.v. de uitwerking van het uitvoeringsdossier, advies bij het voorliggend herinrichtingsplan. Eind 2011 was de verdere veiligheidcoördinatie-ontwerp nog in uitvoering.

2.7 | Grindwinningsgebieden Boterakker en Maasweg – Kinrooi

In 2009 was nagenoeg het volledig overlappend en overgedragen deel, zowel in Boterakker als in de zone Maasweg, gerealiseerd. In afwachting van een definitief herinrichtingsplan werd

in 2010-2011 geen verdere afwerking gerealiseerd.

2.7.1 | Regularisatie stedenbouwkundige vergunning

Medio 2009 vroeg het comité een regularisatie aan van de stedenbouwkundige vergunning voor aanpassing van de ontgrindingsgrens in Boterakker. Op 5 mei 2010 werd de vergunning deels verleend en deels geweigerd (*weigering voor de zone grenzend aan de Witbeek*). Het comité tekende beroep aan tegen deze deelse weigering en stelde het advocatenkantoor Monard-D'Hulst aan teneinde dit dossier juridisch op te volgen en de belangen van het comité te verdedigen.

Na bijkomende vraagstelling vanwege de Raad voor vergunningsbetwistingen en verdere toelichting vanwege het advocatenbureau werd op 30 november 2011 een arrest uitgesproken door de Raad voor vergunningsbetwistingen. Het beroep van het Herstructureringscomité werd onontvankelijk verklaard. Er was geen duidelijkheid over de mogelijkheid voor het comité om in rechte op te treden op de wijze zoals dit gebeurde.

2.7.2 | Studieopdracht herinrichting grindwinningsgebieden te Kinrooi

Het Herstructureringscomité besliste in 2010 een studieopdracht t.b.v. de nieuw gewenste herinrichting van de Boterak-

II. WERKING COMITÉS

ker en de Maasweg uit te schrijven. De Vlaamse Regering had immers eind 2009 een uitspraak gedaan aangaande de 'Geactualiseerde Structuurvisie Grindwinningsgebieden' en een voorstel van verordend grafisch plan goedgekeurd, zodat er voldoende duidelijkheid was omtrent de mogelijkheden welke men had qua herinrichting van deze gebieden.

Nadat de bevoegde minister begin 2011 dit dossier goedkeurde, werd de studieopdracht (*bestek nr. 1002*) toegewezen aan Buro Landschapsplanning Stedebouw en Techniek (Buro LST) uit Maaseik. Met het oog op de uitwerking van de plannen moesten een aantal bijkomende opmetingen uitgevoerd worden. Na offerteaanvraag, zowel voor deze opmetingen als voor de bijkomende opmetingen in de Kleizone (*zie punt 2.6.1*), ging het comité akkoord met de toewijzing van de opdracht aan het bureau PS-Survey. Deze bijkomende metingen werden in april uitgevoerd.

De nieuwe herinrichtingsplannen kwamen tot stand in overleg met alle betrokken partijen en werden meermaals naar het comité teruggekoppeld.

De plannen werden uitgewerkt op basis van het voorlopig goedgekeurd GRUP 'Herstructurering Vissenakker en omgeving' zoals dit voorlag bij het opstarten van de studieopdracht. Om ontwerpvarianten waren er t.o.v. de 'strakke' zonerings-afbakening van het GRUP enkele kleine afwijkingen. Deze werden verwerkt in het GRUP zoals dit definitief werd vastgesteld in september 2011.

De ontsluiting van het gebied wordt als volgt voorzien:

- De hoofdontsluiting van het gebied gebeurt via de Vilgertenweg middels een 6 m brede ontsluitingsweg met vrijliggende fietspaden.
- Langs de rand van het water kunnen de fietsers gebruik maken van de dienstweg op de dijk.
- Vlak voor de dijk langs het water wordt op de Vilgertenweg een rotonde voorzien.
- De ontsluiting van het landbouwgebied ligt binnendijks. De hoofdontsluitingsweg van 6 m breed ligt vlak langs de nieuwe dijk. Deze weg loopt voort over het bastion tot aan de parking bij de surfoever, waar hij doodloopt. De verdere ontsluiting van het landbouwgebied gebeurt door landbouwwegen van 4,5 m breed.

- In het landbouwgebied worden langs de hoofdontsluitingsweg enkele kleine groene parkings voor de vissers voorzien.
- In het zuiden van de landbouwzone komt een parking t.b.v. het bezoekerscentrum van Agropolis.
- In het noordwesten van Boterakker Oost komt een kleine groene parking als ontsluiting naar de Kleizone en de Maasweg.
- Het bastion tussen het landbouwgebied en het natuurgebied wordt uitgevoerd als een plein met een groen karakter. Dit plein wordt doorsneden door een pad dat vanaf de steiger richting Kessenich loopt. Waar het pad de dijk doorbreekt wordt een keerwand met schotbalken voorzien. Aan de waterzijde worden de hellingen van het bastion, omwille van de strijklengte van de golven, afgewerkt met basalton.

De 30 m-zone langs de Witbeek wordt terug op de oorspronkelijke maaiveldhoogte gebracht en voorzien voor spontane natuurontwikkeling.

In de 50 m-zone langs de plas in het landbouwgebied worden op regelmatige afstanden visplaatsen aangelegd.

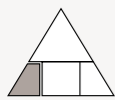
De zone van het surfstrand heeft, behoudens de ontsluitingsweg, een groen karakter. Het surfstrand zelf bestaat uit een zacht glooiende strook aangespoten zand tot 1 m boven het gemiddeld zomerwaterpeil.

In de natuurgebieden worden zo weinig mogelijk inrichtingselementen voorzien. Grosso modo wordt hier geopteerd voor spontane natuurontwikkeling en beheer middels begrazingsprojecten. Ingaand op het verzoek van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en met akkoord van het Sectorfonds werd het maaiveld van het reeds aangelegde buitendijkse natuurge-deelte in Boterakker Oost met 1 meter verlaagd.

Zoals onder punt 2.2.1.2 uiteengezet, wil het Sectorfonds de beide compensatiezones realiseren middels aanvulling van natte dekgronden afkomstig van de afdekwerken in de Randzone, waardoor deze zones moerasgebied zouden worden. Omtrent de opportuniteit van dergelijke moeraszones werd in juli 2011 beslist om eerst het standpunt van de gemeente Kinrooi en ANB – zijnde de ondertekenaars van het protocol dat aan de basis ligt van de afbakening van de betreffende compensatiezones – dienaangaande af te wachten.

In navolging van de overgemaakte standpunten van ANB en de gemeente, werd beslist dat de compensatiezone in de Dragasplas, tegen de aanvulling van de Kleizone aan, ingericht mocht worden als moeraszone. Hierbij werden, gelet op de onbetreedbaarheid van het terrein, de nodige veiligheidsmaatregelen voorzien (omheining, bebording, waterpartij rondom het moeras). De compensatiezone in de Vissenakker, tegen de aanvulling van Boterakker-Oost aan, werd niet weerhouden als moeraszone. Deze zone wordt voorzien als graslandschap- met begrazingsbeheer.

Parallel aan voorgaande vraagstelling werd ook de voorziene

II. WERKING COMITÉS

oeverafwerking in vraag gesteld. In november werd, in overleg met de betrokken partijen de technische uitvoering van deze oevers zo optimaal mogelijk afgestemd op de wensen van ANB. Het oeverprofiel in uitvoeringsfase wordt gerealiseerd conform de afspraken omtrent de waterlijn zoals vastgelegd ingevolge het protocol tussen de gemeente en ANB. Het onderwatertalud betreft de natuurlijke zandopspuiting onder helling $\pm 1/8$. In herinrichtingsfase wordt de oever opnieuw geprofileerd zodat de door ANB gewenste ondiepe waterpartij breder wordt. Het onderwatertalud krijgt een helling van $1/20$ en wordt uitgezet, startend van op een diepte van 1 m onder de waterlijn.

Het Herstructureringscomité was wel van oordeel dat in dit specifieke geval het op verzoek van ANB aangelegde onderwatertalud tot een diepte van 1 m beschouwd moet worden als horende bij de landmassa zoals bedoeld in het protocol tussen de gemeente Kinrooi en ANB.

30

2.7.3 | Studieopdracht herinrichting grindwinningsgebieden te Kinrooi – extra uitrustingselementen

Ingevolge het overleg omtrent de gewenste herinrichting constateerde de gemeente Kinrooi dat het wenselijk was, teneinde de herinrichting te vervolledigen/te vervolmaken, om een aantal extra uitrustingselementen, buiten de begrenzingen van de grindwinningsgebieden, uit te voeren. De gemeente vroeg dan ook medio 2011 aan het comité om deze extra uitrustingselementen op te nemen in haar herinrichtingsplannen. Een aantal van de gevraagde elementen betroffen de aanleg van infrastructuur (*wegen/brugjes*) buiten de plangrenzen van de nieuwe herinrichtingsplannen van het comité maar wel in aansluiting op de wegeninfrastructuur voorzien binnen de plangrenzen. Andere elementen situeerden zich binnen deze plangrenzen maar waren niet opgenomen in de te voorziene herinrichting (*riolering, EHBO-lokaal ...*).

Na bespreking van de vraagstelling werd, in het kader van het te hanteren enveloppe-systeem zoals vastgelegd binnen de goedgekeurde basiskostenramingen, aan het studiebureau gevraagd om de kostenramingen voor te leggen, enerzijds voor de in de studieopdracht voorziene uitrustingselementen en anderzijds voor de gevraagde extra elementen, inclusief de hieraan verbonden studiekosten.

In november lagen deze kostenramingen voor. Het bleek niet mogelijk om binnen de goedgekeurde basiskostenramingen van het Herstructureringscomité alle gevraagde elementen uit te voeren. Na afweging besliste het comité om enkel de gevraagde infrastructuurelementen te weerhouden en een bijkomend herinrichtingsdossier te laten uitwerken voor volgende extra uitrustingselementen:

- aanleg nieuwe Bruldijkweg en nieuwe asfaltlaag op weg naar Witbeek;
- uitbreiding brug over Witbeek bij Vilgertenweg door aanleg van twee fietsbrugjes;

- aanleg van voetgangers/fietsbrug ten noorden van bastion;
- aanleg van verbindingspad tussen Bastion en Kessenichdorp.

De uitwerking van deze elementen was evenwel niet voorzien in de studieopdracht (*bestek nr. 1002*). Omtrent het invoegen van deze extra elementen in het dossier werd dan ook, gelijktijdig met de bespreking omtrent de extra uitrustingselementen, onderhandeld met het studiebureau aan wie de lopende studieopdracht was toegewezen (*Buro LST*). Rekening houdend met de overgemaakte offerte van Buro LST hieromtrent, werd in november 2011 beslist om deze bijkomende studie toe te wijzen aan dit bureau.

Middels een motiveringsdossier werd aan het Grindfonds goedkeuring gevraagd voor:

- toevoeging van de vier weerhouden extra uitrustingselementen gelegen buiten het eigenlijke grindwinningsgebied maar wel aanpalend aan dit gebied en aansluitend op de voorziene infrastructuurwerken binnen dit grindwinningsgebied
- de toewijzing en financiering van de hiermee gepaard gaande studieopdracht m.b.t. de wijziging van de lopende studieopdracht zoals omschreven in het bestek nr. 1002.

Eind 2011 lag de goedkeuring van de minister voor dit dossier nog niet voor.

2.7.4 | Werkplan Zandwinning Vissenakker (2011-31/18/2016)

In het verleden vroeg de Dienst Natuurlijke Rijkdommen (DNR), in het kader van de herinrichtingstaak van het Herstructureringscomité, meermaals het advies van dit comité m.b.t. de werkplannen die de exploitanten overmaakten. Ook de werkplannen omtrent de zandwinning te Kinrooi werden voorgelegd. Het comité ging telkens akkoord mits de voorwaarden omtrent de zandwinning zoals opgenomen in (*de Herziening van*) het Amendement strikt werden nageleefd.

In 2011 pasten de exploitanten het werkplan zandwinning Vissenakker aan:

- De contouren van de winput werden afgestemd op de nabestemmingscontouren zoals deze werden vastgelegd in het inmiddels definitief vastgestelde GRUP 'Herstructurering Vissenakker en omgeving'. Aangezien ook het comité inmiddels haar herinrichtingsplannen liet afstemmen op dit GRUP, vormde dit in wezen geen probleem.
- Voor de berekening van de voor herinrichting benodigde volumes werd uitgegaan van de vroeger vergunde plannen. Aangezien deze plannen een beduidend groter op te spuiten oppervlak hadden dan het plan dat opgemaakt wordt op basis van het GRUP, zal het berekend volume zandopspuiting voldoen voor uitvoering van het uiteindelijke plan.
- Voor de bepaling van de te respecteren beschermstroken en -hellingen ging het werkplan uit van de stabiliteitsstudie van professor Maertens uitgevoerd in opdracht van DNR. Dit resulteerde in beschermstroken en -hellingen die veel strikter

zijn dan de voorwaarden hieromtrent opgelegd in (*de Herziening van*) het Amendement en de Vlarem: door het hanteren van de nieuwe beschermstroken en -hellingen zal de zandwinning (*bij eenzelfde afbakeningsgrens*) ruimschoots voldoen aan de vroeger opgelegde voorwaarden.

• Rekening houdend met voorgaande overwegingen ging het comité akkoord met het nieuwe werkplan mits de opgenomen beschermstroken en -hellingen gerespecteerd zouden worden, evenals de voorwaarden zoals opgenomen in (*de Herziening van*) het Amendement m.b.t. aard, kwantiteit en kwaliteit van het achterblijvende, voor herinrichting beschikbare zand. Bijkomend werd als voorwaarde opgelegd dat, van zodra het stedenbouwkundig aanvraagdossier voor de herinrichting is ingediend, het werkplan herzien moet worden i.k.v.:

- een exacte afbakening van de zuigput;
- een herberekening van de benodigde volumes opspuitend voor uitvoering van de herinrichting en de (*opnieuw te begroten*) herstelmaatregelen;
- Tot slot diende, in analogie met de vroegere werkplannen, de 10 % marge m.b.t. het nog benodigde opspuitend voorlopig gehandhaafd te blijven.

2.8 | Grindwinningsgebied Heerenlaak – Maaseik

2.8.1 | Uitrusting van het gebied (fase I-V)

Nadat het gebied volledig was afgewerkt en definitief aanvaard, werden de uitrustingswerken in 2007 gerealiseerd. In april 2010 werden de werken, behoudens het groenonderhoud, definitief opgeleverd. Het groenonderhoud was voorzien voor een periode van 3 jaar. Het betrof het maaien van het terrein, de verzorging en inboet van de beplanting en het ruimen van zwerfvuil. Dit groenonderhoud werd uitgevoerd in de jaren 2008, 2009 en 2010.

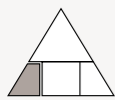
De definitieve oplevering van de groenaanleg vond plaats op 18 februari 2011. Hiermee zijn alle uitrustingswerken, die het Herstructureringscomité in dit gebied voorzag, beëindigd. De stad Maaseik werd hieromtrent geïnformeerd.

2.8.2 | Brug over de Bosbeek

De brug over de Bosbeek werd in 2005 gerealiseerd. In 2010 werd vastgesteld dat er enkele kleine onderhoudswerken nodig waren. Na onderhandeling besliste het comité eind 2010 de opdracht voor deze werken toe te wijzen aan de firma Cools uit Lommel. Gezien het geringe bedrag kon de betaling gebeuren tegen aangenomen factuur. Begin 2011 werden deze onderhoudswerken (*voornamelijk uitblazen en opvullen van voegen*) uitgevoerd.

31

2.9 | Grindwinningsgebied Bichterweert-Meerheuvel – Dilsen-Stokkem

Eind 2008 was de ontginning beëindigd en het noordoostelijk deel van Bichterweert definitief aanvaard. In 2009 werden de zone Van Broekhoven en de ringdijk rondom Meerheuvel voorlopig opgeleverd. Net zoals in 2010, werd ook in 2011 verder voortgang gemaakt met het afwerken zodat in de loop van het jaar nog een bijkomend deel van Bichterweert voorlopig aanvaard kon worden. Wat betreft het uitrusten waren in 2011 volgende elementen aan de orde.

2.9.1 | Uitrusten van het gebied

32

Het uitvoeringsdossier voor het uitrusten dateert van 2004 en beschrijft de volledige uitrusting van het gebied zoals deze voortvloeide uit de stedenbouwkundige vergunningen. Enkel het destijds voorziene uitzichtpunt, waarvoor een aparte vergunning werd afgeleverd, maakte geen deel uit van dit dossier. Toen eind 2008 (gezien de stand van zaken in het afwerken) duidelijk werd dat men het uitrusten van het volledige gebied, zoals beschreven in het bestek, niet in de eerstvolgende jaren zou kunnen realiseren, besliste het comité het bestek Uitrusten zelf op te splitsen in twee deelbestekken: één voor de aanplant van de populieren en één voor de overige uitrustingswerken. Het bestek voor de aanplanting van de populieren wordt hieronder besproken. Het bestek voor de overige uitrustingselementen lag eind 2011 nog niet voor.

2.9.2 | Opdracht: cultuurtechnische werken: aanplanting van zwarte populieren

Eind 2006 werd aan de boomkwekerij Van De Vijver opdracht gegeven tot het opkweken van de voor herinrichting benodigde zwarte populieren en in het voorjaar 2007 werden de stekken aangeplant. Het contract liep over een periode van 2 jaar. In overleg met de kweker werd het contract begin 2009 voor enkele jaren verlengd.

Een eerste bestek m.b.t. de aanplanting van de populieren

werd in 2009 uitgewerkt en aanbesteed en begin 2010 toegewezen. Uiteindelijk moest deze opdracht worden stopgezet omdat de aannemer niet kon voldoen aan de voorwaarden m.b.t. onderaanneming/veiligheidscoördinatie zoals omschreven in het bestek. Het bestek werd bijgestuurd, waarbij niet alleen de eisen omtrent onderaanneming/veiligheidscoördinatie uitdrukkelijk werden toegelicht, maar ook de uit te voeren werken werden herzien. Gelet op het vogelbestand dat zich hier inmiddels ontwikkelde, werd de oppervlakte bosaanplanting aanzienlijk teruggeschoefd. Al het plantmateriaal diende aangeplant op een kleinere oppervlakte, maar wel binnen de contouren van de destijds vergunde aanplanting. Naast de voorbereidende terreinwerken en de bosaanplanting zelf, werd in het bestek ook de plaatsing van omheiningen met klappoorten voorzien; dit laatste met het oog op het begrazingsproject dat de toekomstige beheerders op korte termijn wensten op te starten. Na aanbesteding werden eind 2010 de offertes besproken binnen het comité.

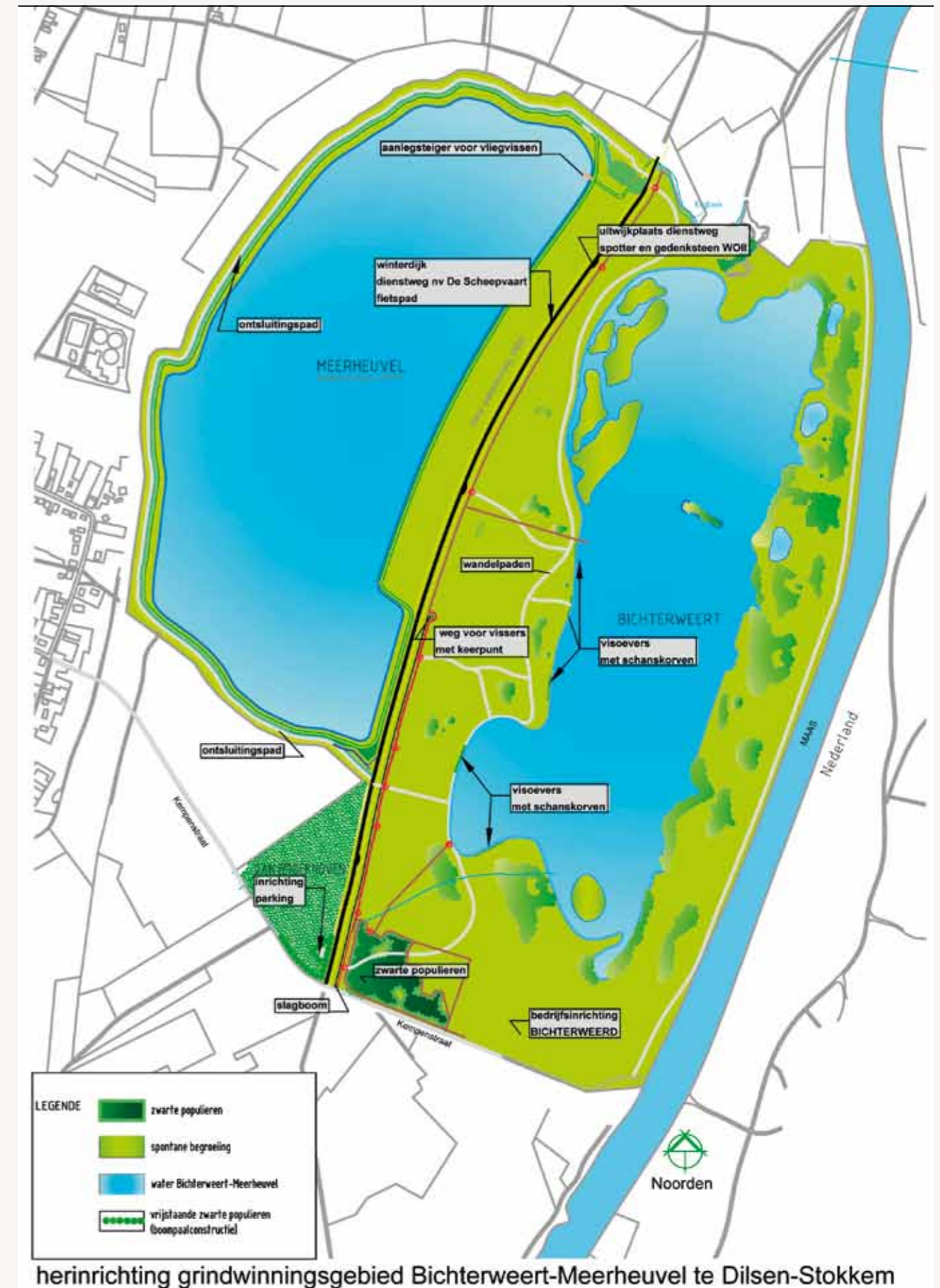
In januari 2011 verleende de bevoegde minister goedkeuring voor de toewijzing van de opdracht aan de firma Dolmans Landscaping Limburg uit Bunde (NL). De aannemer startte in het voorjaar met de uitvoering van deze opdracht en op 28 oktober 2011 werden de werken (behoudens het groenonderhoud) voorlopig opgeleverd. Het groenonderhoud werd voorzien voor een periode van drie jaar. Het betreft het maaien van grazige vegetaties rond aangeplante bomen en herstellingswerken of vervangingen van afgestorven plantmateriaal (inboet). In 2011 werd een eerste onderhoudsbeurt uitgevoerd. De inboet werd in dit eerste onderhoudsjaar niet uitgevoerd omdat de populieren nog te jong waren. Vervanging van afgestorven materiaal dient immers te gebeuren door een sterke zijtak van een levende en kwaliteitsvolle populier af te snijden en deze als poot aan te planten.

In juli 2011 werd door de terreinbeheerders het begrazingsproject in Bichterweert opgestart, wat uiteindelijk leidde tot enige schade aan de uitgevoerde werken. Het comité oordeelde in september 2011 dat men geen verdere stappen zou ondernemen mits de terreinbeheerder de beschadigde afrastering herstelt, het terrein van de bosaanplanting opkuisst en er op toeziet dat er in de toekomst geen nieuwe schade meer optreedt. De vernielde bomen moesten niet vervangen worden, behoudens het platgelopen plantgoed waarvan men oordeelt dat dit toch met goed gevolg herplant kan worden. De terreinbeheerder liet hierop de benodigde herstellings- en opkuiswerken uitvoeren.

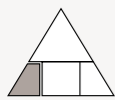
2.10 | Grindwinningsgebied Negenoord – Dilsen-Stokkem

2.10.1 | Bouw – en uitvoeringsdossiers

Een studieopdracht omtrent de herinrichting van dit gebied

33

werd reeds in 2004 toegewezen aan Buro LST. A.h.v. de door dit bureau uitgewerkte plannen werd in 2005 een stedenbouwkundige vergunning verleend. Het afwerken van het terrein na ontginning gebeurde conform deze vergunning. Medio 2009 was het terrein volledig afgewerkt en medio 2010 werd het laatste deelgebied definitief aanvaard.

Sinds het verlenen van deze vergunning ontwikkelde de stad Dilsen-Stokkem echter een andere visie op de herinrichting. In overleg met de stad opteerde het comité voor een meer landschappelijke benadering van de herinrichting waarbij veel meer ruimte werd gegeven aan spontane natuurontwikkeling. Eind 2009 – begin 2010 werd dan ook met Buro LST onderhandeld over een wijziging van de nog lopende studieopdracht. De inmiddels gerealiseerde grondschtel werd grotendeels behouden maar de voorziene ontsluitingsinfrastructuur werd in belangrijke mate afgeslankt terwijl ook een aantal uitrustings-elementen, welke toch een grote impact hadden op de plannen, werden geschrapt (wissenvelden, labyrint en nage-noeg alle groenaanleg). Anderzijds werden enkele elementen ingevoegd: twee kleinere brugjes en twee steigers.

Na goedkeuring van de minister van het voorgelegde dossier hieromtrent; werd medio 2010 deze 1ste wijziging van de opdracht toegewezen.

Eind 2010 lag het nieuwe stedenbouwkundige aanvraagdossier voor. Ingevolge een zware gronduitspoeling na een hoogwater

en op advies van nv De Scheepvaart werd, naast de hierboven vermelde wijzigingen, ook de zone tussen de Oude Maasarm en de daarnaast liggende poel aanmerkelijk verlaagd, opdat bij latere hoogwatergolven deze zone niet opnieuw zal wegspelen.

Ingaand op de vraag van de stad, werd beslist om een tweede wijziging in de plannen door te voeren. Het betrof de toevoeging van de zone ‘ontsluiting De Wissen – toegangspoort Negenoord’, zijnde een zone buiten het eigenlijke plangebied van Negenoord, maar wel aanpalend aan dit gebied. Ze kan dus beschouwd worden als een voor herinrichting benodigde randzone. Rekening houdend met deze toevoeging diende het eind 2010 voorliggend stedenbouwkundige aanvraagdossier opnieuw aangepast te worden. Omtrent de extra studiekost werd de onderhandeling met het studie bureau opgestart.

In januari 2011 keurde het comité de extra studiekost m.b.t. deze tweede wijziging van de studieopdracht goed, mits toevoeging van een gelijkaardige prijsontersluiting zoals gebeurde in offertestadium en bij verdere onderhandelingen. Op 29 april 2011 verleende de bevoegde minister goedkeuring voor de toewijzing en financiering van deze tweede wijziging.

Het aangepaste stedenbouwkundig aanvraagdossier, incl. de toevoeging van de zone ‘ontsluiting De Wissen – toegangspoort Negenoord’ werd in maart 2011 door het comité goedgekeurd en eind augustus werd de vergunning verleend. In het

vierde kwartaal 2011 werd de opdracht m.b.t. de opmaak van het uitvoeringsdossier uitrusten opgestart. Het definitieve dossier lag eind 2011 nog niet voor.

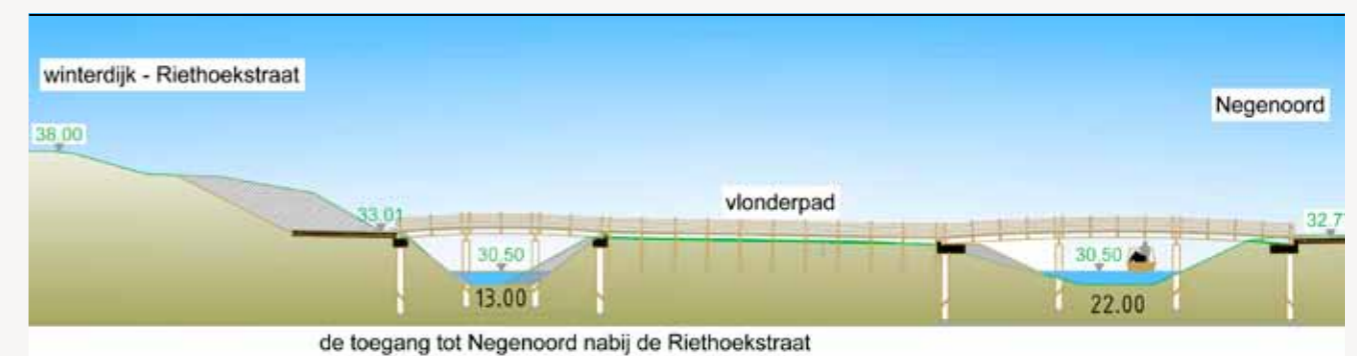
2.10.2 | Bijkomende opmetingen

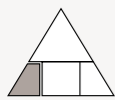
Eind 2010 werd beslist om, t.b.v. de uitvoering van de uitkijktoren en de voetgangersbrugjes, enkele bijkomende sonderingen te laten uitvoeren. Hieromtrent werd een onderhandelingsprocedure opgestart. In januari 2011 werd deze opdracht toegewezen aan Laborex Groep NV uit Aalst. Gezien de geringheid van het bedrag kon de betaling gebeuren tegen aangenomen

men factuur. In april 2011 werden de gevraagde sonderingen en grondborin-gen uitgevoerd en een grondmechanisch rapport uitgewerkt.

2.10.3 | Uitkijktoren

Het comité heeft in het verleden herhaalde malen getracht een bestek uit te werken voor de realisatie van deze toren, maar uiteindelijk werd geen werkbare oplossing gevonden. Begin 2011 werd gemeld dat binnen het Regionaal Landschap Kempen en Maasland (RLKM) een schetsmatig voorbeeld voorlag. Het concept van de toren ging uit van 3 geschraagde poten met daarop

een platform. Het idee achter dit concept was het creëren van een uitkijktplatform dat refereert aan een vogelnest. Ingaand op de vraag van de vertegenwoordiger van de milieu- en natuurverenigingen, besliste het comité om het bestek van de uitkijktoren aan te passen en hiervan een opdracht voor “design and build” te maken waarbij men dit voorbeeld van RLKM als concept (type) zou toevoegen en de nodige basiseisen zou opleggen.

In mei lag het bestek “Ontwerp & realisatie uitkijktoren”, uitgewerkt conform deze beslissingen, voor. Ook een voorstel waarbij enkel de studieopdracht werd uitgewerkt, werd voor-

gelegd. Bij de bespreking van deze bestekken kwam naar voor dat dit zeer complex dossiers waren, waarbij de inschrijver geacht werd zeer veel inspanning te leveren t.b.v. het indienen van een offerte zonder dat hier enigerlei financiële tegemoetkoming tegenover stond. Een wedstrijdformule was immers niet aan de orde. Het comité besliste om de opdracht uit te schrijven als een studieopdracht onder de vorm van een algemene offerteaanvraag.

Na publicatie in het Bulletin der Aanbestedingen werd er geen enkele offerte ingediend. Er was wel veel interesse maar uitein-

II. WERKING COMITÉS

delijk haakten de bureaus af o.a. omdat weinig creativiteit mogelijk was indien men moet vertrekken van een basisconcept, maar ook omwille van de hierboven aangehaalde overwegingen. Na bespreking werd in juli en september 2011 beslist om zich opnieuw te beraden over dit dossier.

2.10.4 | In- en uitlaatconstructie van nv De Scheepvaart

In 2010 startte nv De Scheepvaart de werken aangaande deze constructie op. De damwanden en de betonconstructie werden gerealiseerd. Conform de in 2006 gemaakte afspraken zal het comité financieel tussenkomen in de realisatie van de posten m.b.t. het afsluiten van de constructie en het recreatief medegebruik en dit voor een geplafonneerd bedrag van € 385 000 excl. btw. De werken m.b.t. deze posten werden ook in 2011 nog niet opgestart.

2.11 | Grindwinningsgebied Mechelse Heide Zuid (groeve LBU) – Maasmechelen

Dit gebied werd in september 2006 definitief aanvaard. Omdat geen uitrusting werd voorzien, zijn hiermee alle verplichtingen terugwijsbaar naar het grinddecreet voldaan.

2.12 | Berggrinduitbreidingsgebieden G1 – Maasmechelen

Dit gebied werd in juni 2008 definitief aanvaard. Omdat geen uitrusting werd voorzien, zijn hiermee alle verplichtingen terugwijsbaar naar het grinddecreet voldaan.

2.13 | Berggrinduitbreidingsgebieden G3 – Maasmechelen

In 2011 werd verder voortgang gemaakt met het afwerken en de laatste rastervakken werden bijkomend voorlopig aanvaard.

Het gebied werd nog niet voorlopig opgeleverd aangezien nog enkele ontstane erosiegeulen moesten hersteld worden. Deze herstellingwerken waren eind 2011 nog niet uitgevoerd.

2.14 | Grindwinningsgebied Mechelse Heide Noord en Berggrinduitbreidingsgebied G2 – Maasmechelen

Gezien het uitrusten van deze gebieden een gezamenlijk project betreft, worden deze gebieden samen besproken. In Mechelse Heide Noord bleef de stand van zaken op het terrein ongewijzigd t.o.v. de situatie eind 2010. In het gebied G2 werd in 2011 verder voortgang gemaakt met de ontgrinding en het afwerken.

2.14.1 | Bouw- en uitvoeringsdossiers

Reeds eind jaren negentig werd in opdracht van het Herstructureringscomité een herinrichtingsplan voor Mechelse Heide Noord uitgewerkt aan de hand waarvan in 1999 een stedenbouwkundige vergunning werd verleend. In de loop der jaren werd dit dossier een aantal keren bijgestuurd i.f.v. ontgrinding, werken met sluitende grondbalans en de hieraan gekoppelde wijziging van het nabestemmingsreliëf. De werken op het terrein werden uitgevoerd conform de hieromtrent verleende vergunningen. De ontgrinding is nagenoeg beëindigd evenals

een belangrijk deel van het afwerken. Behoudens een aanplant m.b.t. het gewenst eikenbos door ANB, werden nog geen uitrustingswerken uitgevoerd.

Het stedenbouwkundig aanvraagdossier voor G2 werd in 2008 door Arcadis uitgewerkt. Ook de ontgrinding van de geologische wand in Mechelse Heide Noord en de herinrichting van deze zone werd opgenomen. Op 11 mei 2009 werd de vergunning verleend. Medio 2010 werd het uitvoeringsdossier 'afwerken' uitgewerkt. Het uitvoeringsdossier 'uitrusten' liet echter op zich wachten omdat er inmiddels een nieuw project voorlag dat ook weerslag had op de herinrichtingsplannen voor G2 en Mechelse Heide Noord.

Na toelichting van dit nieuwe project ('Verlaging Hoeveweg' – zie punt 2.15) werd eind 2010 besloten om de herinrichting van Mechelse Heide Noord en G2 af te stemmen op dit nieuwe project. De voornaamste wijzigingen in de plannen t.g.v. dit nieuwe project betroffen de verschuiving van het fietspad van de zuidelijke rand in Mechelse Heide Noord naar de noordelijke rand van G2 en de wijziging van de (nog te realiseren) grondschotel in G2 t.p.v. de nieuwe tunnel onder de spoorweg door. Eind 2010 werd aan Arcadis gevraagd om een prijsopgave te maken voor de noodzakelijke wijzigingen in de herinrichtingsplannen.

Na verschillende onderhandelingsrondes met het studiebu-

reau, ging het comité in mei 2011 akkoord met de overgemaakte offerte. Na gunstig advies van Inspectie van Financiën, verleende de bevoegde minister op 23 augustus 2011 goedkeuring voor de toewijzing en bijkomende financiering van de opdracht m.b.t. de wijziging van de lopende studieopdracht.

In het laatste kwartaal van 2011 startte het studiebureau met de wijziging van het stedenbouwkundig aanvraagdossier. E.e.a. diende afgestemd op de plannen die de initiatiefnemers van dit nieuwe project lieten uitwerken. In december werd het nieuwe dossier besproken met de terreinbeheerder (ANB) en het RLKM. Eind 2011 was het dossier in grote lijnen afgerond maar nog niet teruggekoppeld naar het comité.

2.15 | Grindwinningsgebieden Algri-Bormans-Vulex – project 'Verlaging Hoeveweg'

De groeves Algri, Bormans en Vulex waren reeds in ontginning lang voor het in voege treden van het grinddecreet (1 januari 1995). Het Herstructureringscomité is steeds van oordeel geweest dat het comité slechts verplichtingen in de ontginningsgebieden heeft in de mate dat er in deze gebieden afdrachten aan het Grindfonds werden gedaan, m.a.w. voor het gedeelte van de groeves welk nog ontgrind werd na het van kracht wor-

den van het decreet. Concreet betekende dit dat de verplichtingen van het comité in de drie voormelde groeves zeer beperkt waren.

Hoewel er in het verleden enkele dossiers werden voorgelegd m.b.t. de herinrichting van deze groeves lag tot eind 2010 nog geen voorstel voor dat door het comité werd weerhouden.

Eind 2010 werd, namens de stad Dilsen-Stokkem en Lugo NV gevraagd of het comité akkoord kon gaan met het project 'Verlaging Hoeveweg' en met het aanwenden van de voor de groeves Algri-Bormans-Vulex gereserveerde middelen, voor realisatie van een deel van de voorgestelde uitrustingswerken.

In grote lijnen bestaat het project 'Verlaging Hoeveweg' uit drie grote onderdelen:

- aanleg van de tunnel
- verlaging van de Hoeveweg
- aanleg van het fietspad over de verlaagde Hoeveweg tot aan het gebied G2

De tunnel vormt de verbindingsschakel tussen de padenstructuur op het nieuwe tracé van de verlaagde Hoeveweg enerzijds en de nog aan te leggen padenstructuur in G2 en Mechelse Heide Noord anderzijds. Een onverharde strook in de tunnel vormt een faunapassage.

De verlaging van de Hoeveweg wordt in opdracht van de stad Dilsen-Stokkem uitgewerkt en uitgevoerd. Deze werken omvatten vooreerst de ontgraving van het grindpakket onder de huidige Hoeveweg. Na ontgrinding wordt het nieuwe grondlichaam, dat als onderbed dient voor de aanleg van het fietspad, gerealiseerd.

Het derde deel betreft de aanleg van het fiets-, ruiters- en wandelpad over het verlaagde tracé van de Hoeveweg. Het stedenbouwkundige aanvraagdossier voor deze drie projectonderdelen werd in november aan het comité voorgesteld en eind 2011 werd dit dossier ingediend door de stad Dilsen-Stokkem, de gemeente As en Lugo NV samen.

Reeds eind 2010 ging het comité akkoord met het toegelichte project, het ter beschikking stellen van middelen t.b.v. de voorgestelde uitrustings-elementen en met het aanpassen van de eigen plannen i.f.v. dit project. In hoeverre het comité diende te participeren in de procedures en waaraan, en tot welk bedrag het comité zal investeren, diende nog nader onderzocht te worden.

In 2011 werden in samenspraak met de verschillende partijen een aantal dossiers verder uitgewerkt en een eerste reeks afspraken omtrent taakverdeling en financiering vastgelegd.

E.e.a. resulteerde in een Samenwerkingsprotocol tussen de

stad Dilsen-Stokkem, de gemeente As, ANB, het Herstructureringscomité en Lugo NV. Dit document gaf invulling aan het eind 2010 door het comité genomen engagement om het geld dat in het Grindfonds voorzien is voor de 'oude' groeves Algri-Bormans-Vulex aan te wenden voor de realisatie van het project "Verlaging Hoeveweg" en bijhorende aan te leggen fietstunnel. Tevens bevestigde de stad Dilsen-Stokkem dat de aanwending van de gelden gereserveerd voor de groeves Algri-Bormans-Vulex volledig zal gebeuren binnen voorliggend project. M.a.w. er hoeft geen geld gereserveerd te blijven voor herinrichting van de groeve Vulex. Middels dit document engageerde het comité zich enkel tot het aanpassen van de plannen voor G2 en Mechelse Heide Noord i.f.v. het project "Verlaging Hoeveweg". Na bespreking keurde het comité in oktober 2011 dit Samenwerkingsprotocol goed.

Vervolgens concretiseerden de stad Dilsen-Stokkem en de gemeente As hun vraag aan het comité omtrent de gewenste participatie en financiering. In grote lijnen werd aan het comité gevraagd om:

- de werken m.b.t. de aanleg van de tunnel aan te besteden en te financieren en tevens een veiligheidscoördinator-verzekering voor deze werken aan te stellen;
- de werken m.b.t. de aanleg van de paden op het verlaagde tracé aan te besteden en te financieren en een studieopdracht omtrent opmaak van het hiertoe benodigde uitvoeringsdossier (inclusief veiligheidscoördinatie en leiding der werken) uit te schrijven en te financieren.

Na bespreking besliste het Herstructureringscomité eind 2011 in te gaan op de vraagstelling. M.b.t. de financiering ging het comité akkoord voor zover e.e.a. blijft passen binnen het voorliggend heffingsbedrag dat gereserveerd diende te blijven voor de uitrustingswerken in de 'oude' groeves Algri-Bormans-Vulex, aangevuld met het eventueel overschot van middelen bij uitrusting van de groeves Mechelse Heide Noord en G2. Een dossier ter verkrijging van de principiële goedkeuring van de minister voor de door het comité geplande herstructurering in de 'oude' groeves Algri-Bormans-Vulex middels het project "Verlaging Hoeveweg" binnen de hierboven geschetste financiële klijlijnen lag eind 2011 nog niet voor

2.16 | Communicatie over projecten naar de buitenwereld (bedragen inclusief btw)

In 2004 verleende de minister goedkeuring voor een globaal budget van € 242 000 voor externe communicatie. De communicatieopdracht die in het verleden aan RCA werd toegewezen werd in 2009 beëindigd. Rekening houdend met andere kleinere communicatieopdrachten die in eigen beheer werden uitgevoerd, bleef er een aanzienlijk budget over dat aangewend kon worden voor nieuwe opdrachten.

2.16.1 | Participatie en medefinanciering communicatieplan Maasvallei

Eind 2009 werd beslist om te participeren in het communicatieplan Maasvallei van RLKM. In maart 2010 ging het comité akkoord met de invulling van deze participatie waarbij het comité binnen het resterende communicatiebudget:

- een viertal communicatieproducten volledig zal financieren en in eigen beheer zal laten uitvoeren binnen de huisstijl Maasvallei;
- een aantal andere communicatieproducten met het RLKM als opdrachtgever, zal meefinancieren waarbij de financiële tussenkomst van het comité berekend zal worden op proportionele basis, naarmate de inbreng van het comité prominent aanwezig is in het bedoelde product.

Op 1 september 2010 werd dit dossier goedgekeurd door de minister en eind 2010 had RLKM reeds twee communicatieproducten (*evenement 'Maas bij Maanlicht' en actualisatie van de wandelkaart Stokkem & Oud-Dilsen*) uitgevoerd en het verzoek tot betaling aan het comité overgemaakt. De landschapkrant Maasvallei 2010 werd in maart 2011 overgemaakt. Ook de viskaart Maasvallei werd in 2011 gerealiseerd.

2.16.2 | Participatie en medefinanciering project 'Vernieuwing grindkegel in De Wissen'

In 2010 ging het Herstructureringscomité akkoord met de medefinanciering van de vernieuwing van de audiovisuele programma's in de grindkegel van De Wissen. Net zoals bij de participatie in het communicatieplan Maasvallei, werden aan de financiering een aantal voorwaarden gekoppeld: de rol van het comité en het verhaal van herstructurering moest duidelijk aan bod te komen. Tevens wenst het comité een vrij gebruiksrecht over het resultaat.

Begin 2011 lag de goedkeuring van de minister voor dit dossier voor.

In het jaar 2011 werd de toewijzingsprocedure stapsgewijs teruggekoppeld naar het comité. Eind februari werd het lastenboek ter goedkeuring voorgelegd, evenals een voorstel m.b.t. de aan te schrijven firma's. Na aanbesteding werd het gunningsverslag met het voorstel van toewijzing (*aan Van Rompay Video*) voorgelegd en in september werden de gerealiseerde filmpjes gepresenteerd. Eind oktober maakte Maaspark Nege Noord vzw de factuur van Van Rompay Video en de bewijsstukken van betaling over met het verzoek over de gaan tot betaling van de gemaakte kosten.

2.16.3 | Participatie en (mede)financiering evenement 'Opening Rivierpark Maasvallei

Nadat in juli 2011 dit onderwerp een eerste maal werd aangekondigd, werd in oktober en november dit dossier toegelicht

aan het comité. RLKM voorziet in de jaren 2012 / 2013 een grote internationale happening waarbij twee evenementen worden gepland.

Doorheen de week wordt in C-Mine te Genk de "Europarc Conference" georganiseerd. Hier zullen alle parken van RLKM qua natuur en landschap aan bod komen. Voor dit evenement worden zo'n 300 à 400 mensen verwacht uit gans Europa.

Het **dagevenement** "symposium met de ceremoniële opening" van het RivierPark Maasvallei wordt gekoppeld aan deze internationale conferentie. Tijdens dit dagevenement op 24 oktober 2012 wordt de ceremoniële opening voorafgegaan door een symposium over 'rivierherstel gezien in een internationale context'.

Daarnaast wordt een **publieksevenement** georganiseerd. Dit betreft een publiekshappening omtrent de opening van het RivierPark Maasvallei. Dit evenement zal plaatsvinden in het weekend (*zondag*), in het voorjaar 2013.

Gelet op de opportuniteiten op het vlak van communicatie die dergelijke evenementen creëren, vroeg RLKM of het comité bereid was de beide openingshappening – m.n. het dagevenement op 24 oktober 2012 en het publiekevenement in het voorjaar 2013 – mee te financieren. De conferentie in C-Mine is niet in deze vraagstelling betrokken. Het dagevenement op 24 oktober zal als het ware als een aparte module ingeplugd worden in deze conferentie.

Op 3 oktober 2011 besliste het comité principieel (*onder voorbehoud van goedkeuring vanwege de minister*) dit evenement te financieren binnen de krijtlijnen omtrent inspraak zoals destijds geformuleerd bij de beslissing omtrent participatie en medefinanciering van het "communicatieplan Maasvallei".

In november werd een eerste raming van RLKM van de te verwachten kosten behandeld. Rekening houdend met de gekende, reeds uitgevoerde betalingen binnen het totaalbudget voor externe communicatie, gekoppeld aan de reeds door de minister goedgekeurde dossiers m.b.t. participatie en (*mede*) financiering van het comité in communicatiedossiers van derden, werd de mogelijke (*mede*)financiering door het comité in dit project geplafonneerd op een maximum bedrag van € 100.000 (*incl. btw*).

Deze financiering impliceert dat dit project grotendeels in de plaats komt van de vroeger (*binnen het globale communicatiebudget*) voorziene communicatie-items zoals het organiseren van recepties in de diverse gebieden na uitvoering der werken ... Niettemin blijft ook voor deze items nog enige financiële ruimte behouden i.k.v. het communicatieplan Maasvallei, omdat het hiervoor thans gereserveerde budget mogelijk niet volledig wordt gebruikt voor de hierin voorziene posten.

In december 2011 lag een eerste voorstel van motivering, uitgewerkt conform de motiveringen aangaande analoge dossiers, voor. Na bespreking werd voorgesteld om de beschreven pro-

cedure en het plan van aanpak te versoepelen en wat betreft de participatie, de inspraak van het comité veel pragmatischer te maken. Communicatieopdrachten vragen immers een zekere souplesse: men moet snel kunnen inspelen op de markt. Er werd beslist om dit dossier binnen een kleine werkgroep bij te sturen. Deze werkgroep kwam op 9 december samen. Naast de voorgestelde versoepelingen, werd voorgesteld om de opdrachten te prefinancieren i.p.v. terugbetaling van door RLKM reeds betaalde facturen. De aangepaste motivering kon niet meer in het comité behandeld worden voor eind 2011.

2.17 | Verstrekte adviezen bij milieuvergunningaanvragen, stedenbouwkundige aanvragen, e.a.

In 2011 werden geen dossiers voor adviesaanvraag voorgelegd aan het Herstructureringscomité.

II. WERKING COMITÉS

3 | Sociaal comité

Het Sociaal comité neemt, in het kader van het in artikel 9, 6e van het grinddecreet bedoelde beleidsplan, de sociale begeleidingsmaatregelen bij de omschakeling van de grindwinningsgebieden.

In de loop van 2011 vergaderde het Sociaal comité vijf maal.

Sinds 2010 zijn geen nieuwe aanvragen voor individuele vergoedingen uit het Sociaal Beleidsplan meer mogelijk. Anderzijds, moet er gewaakt worden over de stipte uitvoering van de bestaande, nog lopende dossiers, waarover hier verder meer toelichting gegeven wordt.

3.1 | Evaluatie beleidsplan

De langlopende financiële verplichtingen van het Sociaal comité ten aanzien van rechthebbende werknemers werden groot tot en met 2022. De continuïteit van de door het Sociaal comité uit te voeren opdracht moet ook zolang gewaarborgd zijn.

Tijdens de meest recente regeringsvorming, werden nieuwe maatregelen in het vooruitzicht gesteld; met o.a. bijkomende sociale zekerheidslasten op stelsels eindloopbaan. Een aanpassing van het beleidsplan op zich bleek evenwel niet nodig; omdat vooral de toekomstige intreders beoogd werden. Ook begrotingsmatig waren de effecten eerder beperkt, in vergelijking met de initiële wijzigingen die circuleerden.

Wel werd in de geëigende aanvraagformulieren (1 B en 2 A) een clause toegevoegd omtrent de doorbetaling bij werkhervat-

ting, waardoor de bijkomende lasten tot een minimum beperkt zijn naar zowel werknemers- alsook werkgeverszijde; in casus het Sociaal comité. Hiermee werden eveneens de afgesloten cao's 2011-2012 in het paritair subcomité voor de grind- en zandgroeven in Vlaanderen gevolgd.

3.2 | Sociaal begeleidingsplan

Daar intussen de volledige lijst van potentiële rechthebbende werknemers is afgewerkt, blijven er voor het Sociaal comité geen nieuwe aanvraagdossiers meer te behandelen.

3.2.1 | Brugpensioenen (luik 1)

In totaal werden tussen 1995 tot en met 2010 door het Sociaal comité 81 dossiers goedgekeurd.

Einde 2011 waren er nog 43 dossiers in uitvoering : 39 arbeiders en 4 bedienden.

3.2.2 | Eenmalige afscheidspremie (luik 3)

Er werden geen nieuwe beslissingen genomen.

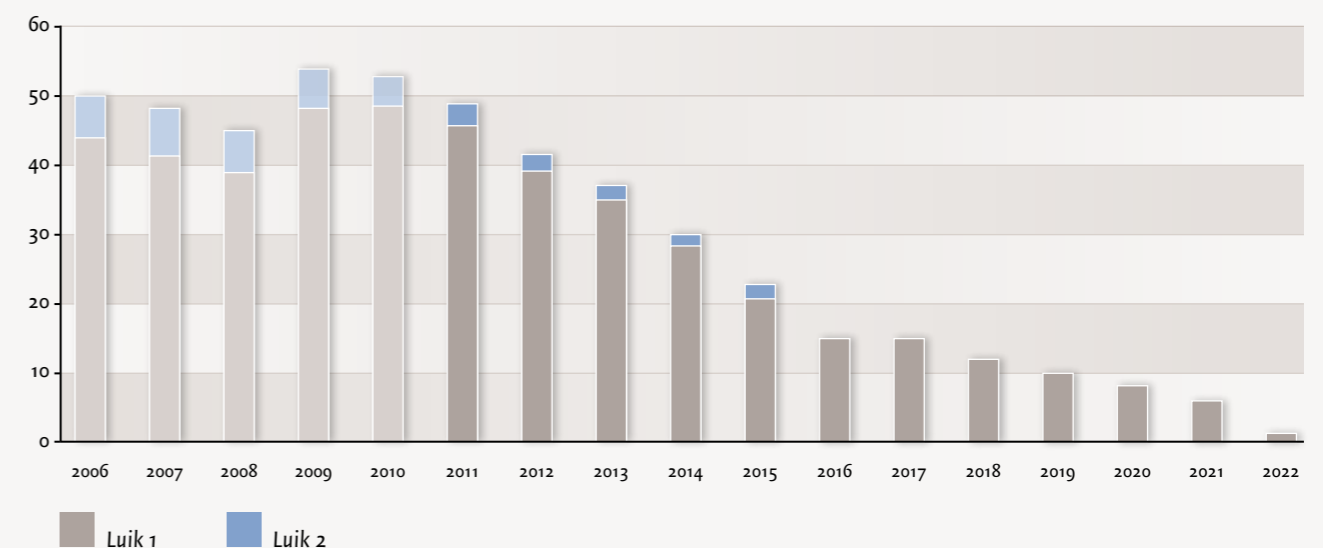
3.2.3 | Outplacement

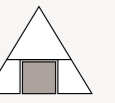
De raamovereenkomst tot ontslagbegeleiding en outplacementactiviteiten is zonder voorwerp geworden en werd ook contractueel beëindigd.

3.2.4 | Algemene afscheidspremie (luik 5)

Er werden geen nieuwe beslissingen genomen.

Figuur: Aantal dossiers dat voor uitbetaling moet opgevolgd worden.

3.3 | Tewerkstelling

Volledigheidshalve, geven we hier aan wat de resterende werkgelegenheid is einde 2011, gebaseerd op de cijfers van de RSZ-aangifte: 45 arbeiders en 18 bedienden, d.i. in totaal 63 personen.

Een gedeelte van deze groep werknemers is pas in de loop van de laatste jaren in dienst gekomen, na afloop van het Sociaal Plan. Deze groep heeft geen rechten kunnen opbouwen, volgens de afgesproken regels uit het Beleidsplan.

3.4 | Begroting en meerjarenplan

44

Naar aanleiding van de vraag van het Grindcomité (zie hfst. II, 1.2) werd de begroting 2011 opgemaakt op basis van de gekende en reële toepassing van het Sociaal Plan en de overige rubrieken, teneinde een goed beeld te bekomen van de overblijvende middelen op de rekening van het Sociaal comité bij het Grindfonds. De uitgaven voor het Sociaal Plan lopen nu effectief tot in 2022.

Het Sociaal comité keurde zijn geactualiseerde begroting

2011 en meerjarenplan 2011-2022 goed in de vergadering van 2 maart 2011. Hieruit blijkt dat er in 2022 nog een geraamde, onbestemde reserve van ca. € 4,5 miljoen blijft.

3.5 | Tewerkstellingsinitiatieven

In het kader van nieuwe tewerkstellingsinitiatieven, werd een eerste dossier behandeld.

Het Sociaal comité nam een positieve beslissing op voorstel van een project, gelocaliseerd in het Maasland, waarbij een tussenkomst in het vooruitzicht gesteld werd voor aanwerving van werknemers uit de risicogroepen. Dit zou gebeuren op basis van effectieve patronale RSZ bijdragen enerzijds, en steun bij vorming en opleiding van deze personeelsleden.

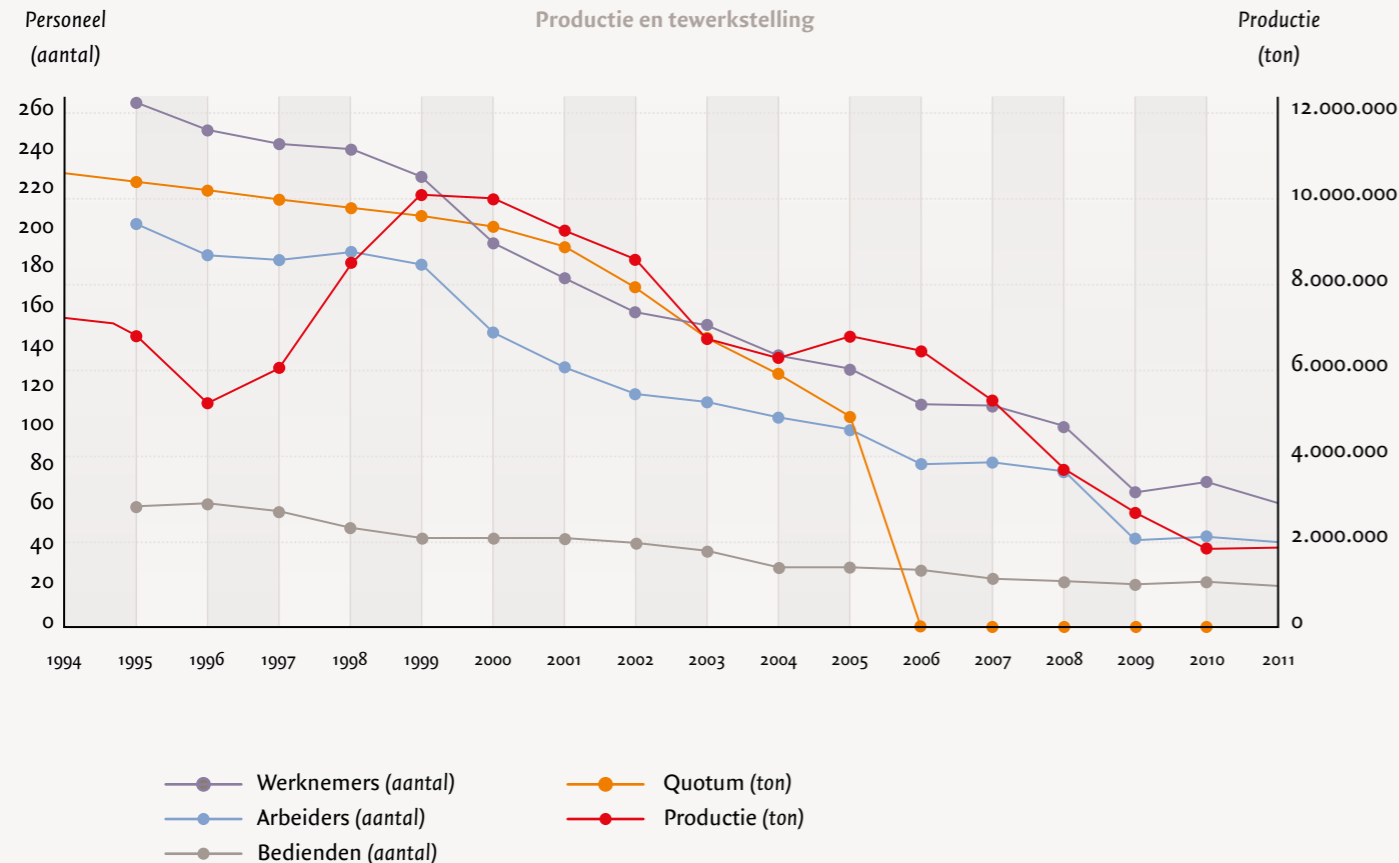
Door de startfase van dit project mee te helpen overbruggen kon een bijdrage geleverd worden bij het realiseren van “vervangende tewerkstelling”; zoals destijds door het Beleidsplan bedoeld.

Echter, de samenstelling van het dossier was nog onvolledig om het Grindcomité toe te laten eveneens een positief advies te geven.

45

SECTOREVOLUTIE
Productie en tewerkstelling

II. WERKING COMITÉS

4 | Onderzoekscomité

De focus van het Onderzoekscomité is de zoektocht naar relevante grindvervangers die het volume van de Vlaamse grindproductie gedeeltelijk kunnen overnemen. Om dit te realiseren stelde het Onderzoekscomité onderzoeksprogramma's vast voor:

- de ontwikkeling van grinds substituten;
- de projecten tot ondersteuning van de commercialisering en het gebruik van grinds substituten.

In 2011 is de laatste studie "effectiviteit van grinds substitutie als resultaat van onderzoeksprojecten uit de oproepen tot projectvoorstellen" in opdracht van het Onderzoekscomité afgerond door VITO NV uit Mol. De effectieve grinds besparing gerealiseerd door de onderzoeksprojecten werd bestudeerd in relatie tot de effectieve grinds behoeften in Vlaanderen, momenteel en in de toekomst.

Tijdens het laatste symposium van het Onderzoekscomité dat georganiseerd werd op 1 december 2011 in het Centrum Duurzaam Bouwen werden onder meer de resultaten van de studie "effectiviteit van grinds substitutie" gepresenteerd.

Het Onderzoekscomité vergaderde zes maal in 2011, hoofdzakelijk met betrekking tot de opvolging van onderzoekprojecten en de studieopdracht van VITO, maar ook over de resultatenrekening 2010, uitgavenbegroting 2011 en over de organisatie van het symposium 2011.

4.1 | Substitutieoptie

In uitvoering van de decretale opdracht tot het ontwikkelen van grinds substituten lanceerde het Onderzoekscomité de 'oproep tot projectvoorstellen'. Er werden in de loop van de jaren in totaal zeven oproepen gepubliceerd.

Publicaties:

- 1ste oproep tot projectvoorstellen, 09/04/1999 – 31/05/1999
- 1ste oproep tot projectvoorstellen bis, 02/07/1999 – 27/09/1999
- 2de oproep tot projectvoorstellen, 15/10/2001 – 15/12/2001
- 3de oproep tot projectvoorstellen, 06/12/2002 – 30/04/2003
- 4de oproep tot projectvoorstellen, 28/11/2003 – 31/05/2004
- 5de oproep tot projectvoorstellen, 09/07/2004 – 31/05/2005
- 6de oproep tot projectvoorstellen, 26/08/2005 – 31/05/2006
- 7de oproep tot projectvoorstellen, 06/10/2006 – 15/12/2006

In totaal werden drieënvijftig voorstellen ontvangen, waarvan enkele tweemaal (*herindiening*). Daarvan leidden uiteindelijk achttien dossiers tot een onderzoeksproject.

4.2 | Onderzoeksprojecten

Alle achttien opgestarte onderzoeksprojecten zijn intussen uitgevoerd (zie p.48-49).

In 2011 werd een bedrag van € 73.537,75 aan subsidies uitbetaald.

Van twee onderzoeksprojecten is het betalingsdossier nog niet afgerond ten belope van totaal van maximaal € 263.178,54. Voor deze dossiers zal de betaling zal gebeuren in het voorjaar van 2012.

Voor meer informatie betreffende deze projecten wordt verwezen naar de pagina 'Onderzoekscomité>Projecten' van www.grind-limburg.be. Zie ook bijlage 2.

4.3 | Informatie- en promotiestand CeDuBo

In april 2002 opende het Centrum Duurzaam Bouwen vzw (*kortweg CeDuBo*) een groot coördinatie- en informatiecentrum in het voormalige badhuis van de mijn in Heusden-Zolder. Dit centrum richt zich zowel naar professionele bezoekers als naar het gewone publiek. De voornaamste doelstelling van dit centrum is een dynamiek op gang brengen op het gebied van duurzaam bouwen.

In dit kader heeft het Onderzoekscomité in 2004 beslist om een permanente tentoonstellingsruimte bij het CeDuBo in te richten in functie van de grindproblematiek. Het Onderzoekscomité wil met deze stand de bezoekers informeren over de grinds substitutie, ook in het kader van duurzame ontwikkeling.

In 2010 werd deze stand in het CeDuBo heringericht en werd de informatie over de recentste onderzoeksprojecten geactualiseerd. In 2011 heeft het Onderzoekscomité het partnership met CeDuBo verlengd tot het einde van 2011.

Het auditorium van het Centrum Duurzaam Bouwen werd door de leden van het Onderzoekscomité gekozen als locatie voor het laatste symposium van het Onderzoekscomité.

De permanente tentoonstelling 'duurzaam bouwen' is gratis te bezoeken in het Centrum Duurzaam Bouwen vzw Industrieterrein De Schacht nr. 1112, Marktplein 7 te 3550 Heusden-Zolder. Voor meer informatie : www.cedubo.be

II. WERKING COMITÉS

AFGESLOTEN ONDERZOEKSPROJECTEN

1	Marmorith nv	BubbleDeck-vloerplaatsysteem Resultaat: economisch niet haalbaar	30 januari 2004
2	Ipas nv	Hergebruik van granulaten uit zeefzand van bouw- en sloopafval Resultaat: gestopt zonder resultaat	11 december 2006
3	Ebema nv	Vervanging van grind door puin Resultaat: alhoewel niet volledig uitgevoerd, enkel in toepassing voor eigen puin	2 juli 2007
4	Ebema nv	Inoxstaalslakken Resultaat: voortijdig stopgezet daar niet haalbaar wegens pop-out risico in eindproducten	2 juli 2007
5	Marmorith nv	Airdeck® Kubusplaatvloer Resultaat: Airdeck® werd gepatenteerd als monoliet vloersysteem en wordt succesvol toegepast	27 augustus 2007
6	Echo nv	Gebruik van betonpuin in productie van holle vloerelementen Resultaat: alhoewel niet volledig uitgevoerd, wordt bedrijfseigen puin toegepast	26 november 2007
7	Edelbeton nv	Gebruik van de biologisch-mechanisch afgescheiden inerte fractie van huishoudelijk afval Resultaat: economisch en technisch niet haalbaar	14 mei 2008
8	Edelbeton nv	Vervanging van grind in betonstenen door bodemassen van huisvuilverbranding Resultaat: pop-out risico, bodemassen nog niet te gebruiken wegens te hoog aluminiumgehalte	22 september 2008
9	Belbag vzw	Haalbaarheidstudie uitwerking levende grensmaas Resultaat: een win-winsituatie lijkt mogelijk waarbij grindwinning, beveiliging tegen overstromingen en ecologie samen kunnen profiteren. De haalbaarheid zal eerder bepaald worden door de wijze waarop de gronden voor projectrealisatie kunnen worden verworven.	2 maart 2009
10	Grondzorg Limburg nv	Grind-en zandrecyclage uit grondverzetactiviteiten Resultaat: vergunningperikelen en gebrek aan geschikte gronden verhinderden de volledige uitvoering.	11 mei 2009
11	Grondzorg Limburg nv	Marketingplan Grind- en zandrecyclage uit grondverzetactiviteiten Resultaat: tengevolge externe factoren (crisis en dalend aanbod te stockeren niet verontreinigde gronden) terugvallend succes.	16 november 2009
12	VITO nv	Geochemische modellen voor het evalueren van de milieu-impact van het gebruik van grindsubstituten Resultaat: geochemische modellen voor uitloging van grindsubstituten werden ontwikkeld. De validatie hiervan aan de hand van lysimeterdata toont dat de geochemische modellen vrij	8 maart 2010

AFGESLOTEN ONDERZOEKSPROJECTEN

		goed de uitloging in het veld voorspellen. De geochemische modellen zijn een zeer nuttig instrument voor het voorspellen van het uitlooggedrag en voor het bepalen van de milieu-impact van grindsubstituten in verschillende toepassingen op korte en lange termijn.	
13	CVR nv	Twinmix innovatieproject Resultaat: grindbesparing die men wilde behalen is behaald. Volgens een pessimistische, realistische en optimistische prognose van het WTCB zal over 10 jaar de grindbesparing respectievelijk 195 000 ton, 286 000 ton en 390 000 ton per jaar bedragen.	11 oktober 2010
14	OCW	Puingranulaat ter vervanging van grind in betonwegenbouw Resultaat: bedoeling is het kenbaar maken van de ontwikkelde kennis en relevante bevindingen aan een groot publiek: studiebureaus, ontwerpers van infrastructuurwerken, bouwheren (openbare besturen van het gewest, de provincie en gemeenten) en verwerkers van puingranulaten in betoncentrales.	11 oktober 2010
15	Belvi nv	Communicatie Airdeck® Thermo Plus Resultaat: bedoeling is het product Airdeck® een grotere naambekendheid te geven en zo een beduidend marktaandeel te verwerven voor thermisch actieve gebouwen. De grindreductie in 2010 bedraagt 5 000 ton, voor 2012 is de prognose 12 500 ton.	11 oktober 2010
16	Metallo Chimique nv	Koperslakken als grindvervanger Resultaat: op basis van de stalen Metamix-granulaat en een praktijktest met commerciële betonproducten kan besloten worden dat er zeker potentieel is om dit granulaat bij de productie van geprefabriceerde elementen uit beton in te zetten.	3 december 2010
17	WTCB	Pop-outs in beton veroorzaakt door secundaire granulaten Resultaat: daar slechts pop-outs verkregen werden met één test en met één type granulaat, is het niet mogelijk om kritieke waarden te bepalen. Veel kennis is opgedaan op het gebied van beton vervaardigen met secundaire granulaten en op het gebied van de testen die reeds bestaan voor grind, maar die niet altijd adequaat bleken te zijn voor secundaire granulaten. Het beton aangemaakt met de geteste granulaten valt binnen de kwaliteit van beton met grind. Het gebruik van deze secundaire granulaten houdt geen risico in met betrekking tot uitloging van VLAREA metalen naar de onderliggende bodem en/of grondwater.	3 december 2010
18	Enviro Challenge bvba	Ketenbeheer met technische en milieuhygiënische beoordeling van sloopobjecten, selectieve sloop en projectmatige recycling gericht op de productie van recyclinggranulaten als duurzaam grindsubstituut Resultaat: Ketenbeheer in de bouw impliceert dat sloopwerken duurzaam worden georganiseerd. Dit betekent dat selectieve sloop wordt toegepast en dat de organisatie van de afbraak van een gebouw bijdraagt aan het maximaal produceren van zuivere recyclinggranulaten op de slooplocatie zelf of op een zo nabij mogelijk gelegen breeklocatie. Het voordeel van selectieve sloop in combinatie met projectgebonden recycling is de grotere controle op en zekerheid over de herkomst, zuiverheid en aard van de recyclinggranulaten.	3 december 2010

4.4 | Studieopdracht 'Effectiviteit grindsubstitutie'

Het Onderzoekscmité is met de studieopdracht "Effectiviteit van grindsubstitutie" nagegaan wat de onderzoeksprojecten op het vlak van grindsubstitutie nu concreet en effectief hebben opgeleverd en wat het realistisch potentieel is voor de eerstvolgende vijf jaren.

Op 16 november 2010 gaf de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur goedkeuring voor het uitschrijven van een algemene offerteaanvraag voor de studieopdracht 'Studie van de effectiviteit van grindsubstitutie als resultaat van onderzoeksprojecten uit de oproepen tot projectvoorstellen'. In de vergadering van het Onderzoekscmité van 24 januari 2011 werd beslist de studie "effectiviteit van grindsubstitutie" toe te wijzen aan VITO NV, Boeretang 200 te 2400 Mol, mits de goedkeuring van de bevoegde minister. Op 3 maart 2011 ontving het Onderzoekscmité de goedkeuring voor de toewijzing van deze studieopdracht vanwege Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, mevrouw Joke Schauvliege.

Tijdens het symposium van het Onderzoekscmité heeft dhr. Broos, medewerker van VITO de resultaten van de studieopdracht uiteengezet:

4.4.1 | Inleiding

In de meeste toepassingen kunnen grind en zand niet zomaar vervangen worden en zijn de secundaire materialen, bouw- en sloopafval geen alternatief zondermeer. Zelfs indien de recycling van bouw- en sloopafval de 90% zou bereiken in plaats van de huidige 85% en de laagwaardige toepassingen (zoals funderingen en onderfunderingen) voor een miljoen ton worden omgezet in hoogwaardigere toepassingen (zoals betonwaren en stortklaar beton), zal dit slechts in beperkte mate een alternatief vormen voor het gebrek aan grind en bouwzand. Het hergebruik van gerecycleerde granulaten, de steenachtige fractie van bouw- en sloopafval, is dus reeds ruim in toepassing, maar de herwaardering naar hoogwaardigere toepassingen is niet vanzelfsprekend. In zijn jaarverslag van 2009 stellen het Grindcomité en zijn subcomités dat de premisse van substitutie, vervat in het Grinddecreet, in de praktijk slechts beperkt haalbaar is met ca. 10% van de Limburgse grindwinning.

4.4.2 | Besluit

De Vlaamse markt heeft op korte en middellange termijn duidelijk nog behoefte aan grind, al dan niet afkomstig uit eigen ontginningen (omwille van o.a. middelen-verbintenissen en esthetische aspecten). Wanneer er voor gekozen wordt om de grindwinning in Vlaanderen volledig stop te zetten wordt onze regio volledig afhankelijk van de import van primaire granulaten. Indien men kiest om de eigen grindwinningen te behouden kan de import van primaire granulaten net sterk worden

afgebouwd waardoor Vlaanderen minder afhankelijk wordt van zijn buurregio's/landen (geopolitiek).

Ook de toekomstige behoefte aan granulaten voor de hoogwaardige toepassingen speelt een belangrijke rol in deze dynamiek. Enerzijds kan deze nog stijgen (opleving van de bouwmarkt), maar anderzijds is het niet onmogelijk dat deze in de (verdere) toekomst zal dalen omwille van de nieuwe bouwtechnieken aangaande duurzaam bouwen etc. waarbij spaarzaamheid, nieuwe innovatieve en andere materialen, vaak niet op basis van granulaten (e.g. cellenbeton, hout, staal) een deel van de markt zullen overnemen.

Het Grinddecreet heeft er toe bijgedragen dat de grindsector evolueert naar een sector die op een meer duurzame manier aan grindwinning doet. Tevens is er een duidelijk maatschappelijk draagvlak voor projectmatige grindwinning (maatschappelijke projecten van groot openbaar belang) in Limburg gegroeid. Deze projectmatige grindwinning is volgens Belbag (Belgische federatie van grind en zand) de toekomst die een evenwicht tracht te vinden tussen de veiligheid van de burger, de natuur (met een goede balans tussen landbouwgebied en natuurgebied) en de grindwinning (economisch aspect). Grindwinning is uitgegroeid tot een meer duurzaam gebeuren waarbij al deze partijen hun zeg kunnen doen en waar gestreefd wordt naar consensus en rationele beslissingen. Op deze manier blijft grind een belangrijke

II. WERKING COMITÉS

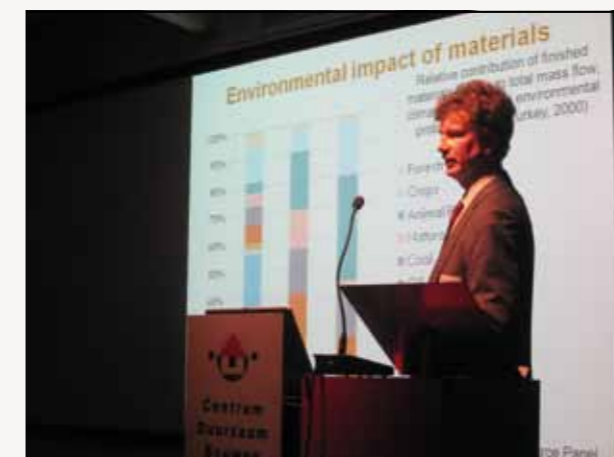
delfstof in Vlaanderen voor hoogwaardige toepassingen in de bouwsector.

4.5 | Symposium 2011

Ten einde zijn taak zoals omschreven in het grinddecreet af te ronden en om op een gepaste wijze te communiceren over de al of niet bereikte resultaten heeft het Onderzoekscmité een symposium georganiseerd op 1 december 2012 in het Centrum Duurzaam Bouwen te Heusden-Zolder.

Volgende sprekers hebben een uiteenzetting verzorgd:

- studie "effectiviteit van grindsubstitutie" uiteengezet door dhr. Kris Broos, VITO NV
- toespraak dhr. Hugo Geerts, raadgever, kabinet minister Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur
- uiteenzetting van dhr. Werner Bosmans, DG Environment, European Commission
- uiteenzetting "Levende Grensmaas" door dhr. Luc Severijns, voorzitter Belbag
- welkomstwoord en dankwoord door dhr. Jean-Claude Van Rode, voorzitter Onderzoekscmité

De verschillende presentaties kunnen geraadpleegd worden op de website www.grind-limburg.be

Het Onderzoekscmité heeft de werkzaamheden afgerond, alle dossier zijn afgehandeld. Er wordt in het voorjaar van 2012 nog een laatste keer vergaderd.

III. LOGISTIEKE ONDERSTEUNING GRINDCOMITE EN SUBCOMITES

1 | Grindcel

Het Grinddecreet van 14 juli 1993 regelt de grindwinning in de provincie Limburg en bepaalt dat deze eindig is. Voor de uitvoering van de doelstellingen zijn vier comités opgericht. Elk comité behandelt zijn specifieke materie.

Voor de materiële voorbereiding en de uitvoering van hun beslissingen doen het Grindcomité en de subcomités, overeenkomstig artikel 13 van het Grinddecreet, een beroep op de POM Limburg.

Een reorganisatie van dienstverlening naar de comités resulteerde in 2002 tot de oprichting en implementatie van de grindcel. Hiervoor is een overeenkomst voor logistieke ondersteuning tussen het Grindcomité en de POM Limburg afgesloten. De medewerkers zijn gedetacheerd naar de respectieve comités die handelen met rechtspersoonlijkheid, elk voor zijn eigen specifieke decretale opdrachten. De cel adviseert de diverse comités en de overheid bij de uitvoering van de taken en het beleid, tevens staat zij in voor de technische en administratieve dienstverlening aan het Grindcomité en de subcomités.

Eind maart 2011 ging één medewerker op pensioen. Er werd niet voorzien in vervanging. Waar er begin 2011 nog vijf personen in dienst waren, goed voor 4,15 VTE, werd dit dus vanaf april 2011 teruggebracht tot 4 vier personen, goed voor 3,15 VTE.

Tot september 2011 was de grindcel gehuisvest bij de POM Limburg. Ingevolge interne reorganisaties binnen de POM verhuisde de grindcel eind september 2011 naar het provinciehuis van de provincie Limburg. De overeenkomst inzake logistieke ondersteuning tussen het Grindcomité en de POM Limburg bleef verder ongewijzigd behouden. De provincie kon haar huisvesting en administratieve kosten verrekenen naar de POM.

Het Sociaal comité doet beroep op het Sociaal Fonds voor de grind- en zandgroeven (*fonds voor bestaanszekerheid van de sector*), dat aanvragen i.v.m. het sociaal begeleidingsplan onderzoekt en ter beslissing voorlegt aan het Sociaal comité. Het staat ook in voor de uitbetaling van goedgekeurde dossiers, onder toezicht van het Grindfonds.

Twee overeenkomsten voor onbepaalde duur regelen de goede werking:

- de eerste i.v.m. de logistiek is afgesloten door het Grindcomité met het Sociaal Fonds

- de tweede (regeling van de voorschotten) tussen het Grindfonds en het Sociaal Fonds.

1.1 | Wijzing maatschappelijke zetel van het Grindcomité

Ingevolge de verhuizing van de grindcel naar de provincie, besliste het Grindcomité in haar vergadering van 5 oktober 2011 om haar maatschappelijke zetel per 1 oktober 2011 te wijzigen als volgt: Grindcomité, directie Ruimte, Provinciehuis, Universiteitslaan 1 te 3500 Hasselt

1.2 | Wijzing maatschappelijke zetel van het Herstructureringscomité

Ingevolge de verhuizing van de grindcel naar de provincie, besliste het Herstructureringscomité in haar vergadering van 3 oktober 2011 om haar maatschappelijke zetel per 1 oktober 2011 te wijzigen als volgt: Herstructureringscomité, directie Ruimte, Provinciehuis, Universiteitslaan 1 te 3500 Hasselt

2 | Onteigeningen en concessies

Vergunningen voor de exploitatie van grind in nieuwe grindwinningsgebieden kunnen slechts worden verleend nadat de POM Limburg (kortweg POM), ofwel de eigendom, ofwel het ontginningsrecht heeft verworven van het betrokken gebied en met de exploitanten een concessieovereenkomst heeft afgesloten.

Artikel 17, § 3 van het Grinddecreet bepaalt dat de POM, op bindend advies van het Grindcomité, ofwel (bij aankoop of onteigening) de eigendom verwerft, ofwel (via een overeenkomst met de eigenaar) het ontginningsrecht verwerft van de door de Vlaamse regering aangeduide grindwinningsgebieden die zich in de provincie Limburg bevinden.

Deze taakstelling is momenteel nagenoeg beëindigd.

De POM was al sinds het begin van de jaren tachtig eigenaar en concessieverlener van het berggrindwinningsgebied 'Mechelse Heide' te Maasmechelen. Door het Grinddecreet zijn daar de val-leigrindwinningsgebieden Boterakker te Kinrooi en Meerheuvel te Dilsen-Stokkem bijgekomen, evenals het resterend deel van de groeve Mechelse Heide Noord (zijnde het rechthoekig deel dat niet vervat is in de hoger vermelde overeenkomsten m.b.t. de 'Mechelse Heide') en de Berggrinduitbreidingsgebieden G1, G2 en G3.

III. LOGISTIEKE ONDERSTEUNING GRINDCOMITE EN SUBCOMITES

- Het grindwinningsgebied Boterakker te Kinrooi is ontgonnen en het gebied werd in 2009 overgedragen aan de gemeente Kinrooi met het oog op de realisatie van een aantal nabestemmingsprojecten.
- Het gebied Meerheuvel in Dilsen-Stokkem werd op 15 maart 2011 overgedragen aan de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) die de bedoeling heeft aldaar – conform de nabestemmingsplannen – een waterspaarbekken te realiseren.
- Op 25 oktober 2011 werden de concessieovereenkomsten tussen de POM en de berggrindexploitanten formeel beëindigd omdat de terreinen volledig ontgonnen waren. Dit was het geval voor:
 - de berggrindontginning van LBU (concessies van 1983 en 1988) op de Mechelse Heide Zuid en de westelijke driehoek op de Mechelse Heide Noord te Maasmechelen,
 - de berggrindontginning van Algri (concessie van 1997) op de oostelijke rechthoek op de Mechelse Heide Noord te Maasmechelen.
- De betrokken terreinen zijn bij een nieuwe concessieovereenkomst van POM dd. 25 oktober 2011 in exploitatie verleend aan de NV Sibelco met het oog op kwartsandwinning zoals dit door de Vlaamse regering werd mogelijk gemaakt.
- Tegelijk werden op 25 oktober 2011 nieuwe concessie afgesloten tussen de POM enerzijds en LBU en Algri anderzijds inzake de ontginning van berggrind in de nieuwe reservezones G1, G3 te Maasmechelen en de reservezone G2 te As. De POM had hier in de voorbije jaren reeds een aantal gronden in eigendom verworven terwijl andere percelen, die in de loop der jaren waren aangekocht door diverse berggrindexploitanten, in het najaar 2011 aan de POM in eigendom werden overgedragen. Voor een tweetal percelen dient de POM de eigendom nog formeel te verwerven, maar hiervoor zijn in het ene geval schikkingen getroffen en in het andere geval is een juridische procedure inzake uit onverdeeldheidtrekking lopend.
- De berggrindexploitanten hebben van de POM en Sibelco het recht verkregen de installaties die zich bevonden op de vroegere berggrindconcessies verder te gebruiken voor de verwerking van het berggrind afkomstig uit de zones G1, G2 en G3.

De overige grindwinningsgebieden waren hetzij in eigendom van IML, hetzij in eigendom van de exploitanten en werden dan ook niet door de POM verworven. Ook deze gebieden werden veelal (reeds voor 2011) overgedragen.

- Een deel van deze gebieden werd door IML overgedragen aan de gemeenten, nl.:
 - Heerenlaak over aan de stad Maaseik,
 - Bichterweert (in zoverre dit in eigendom was van IML) en Negenoord aan de stad Dilsen-Stokkem. De stad Dilsen-Stokkem op haar beurt droeg de eigendom van Bichterweert over aan Natuurpunt en Negenoord aan Limburgs Landschap.
- De Kleizone in Kinrooi werd door de grindexploitanten overgedragen aan Limburgs Landschap.

IV. FINANCIËN

1 | Omslagsleutel

Essentieel bij de toewijzing van werkingsmiddelen aan de comités is de vaststelling van de omslagsleutel volgens dewelke de inkomsten van het betrokken begrotingsjaar versleuteld worden naar de respectieve comités (*Grindcomité en drie subcomités*).

Overeenkomstig artikel 5 van het Grinddecreet bepaalt de Vlaamse regering elk jaar de omslagsleutel tot aanwending van de middelen voor het daaropvolgende begrotingsjaar voor de werkingsterreinen van de 4 comités.

Sinds het in voege treden van het wijzigingsdecreet van 6 juli 2001 en de inwerkingtreding van het waarborgsysteem – waarbij de aangesloten quotumhouders zelf instaan voor het ‘afwerken’ van de grindgebieden – neemt de Vlaamse regering bij het vaststellen van de omslagsleutel (*conform artikel 5, tweede lid van het grinddecreet*) de volgende marges in acht: van de te verdelen middelen worden volgende percentages toegewezen voor de werking van de respectieve comités;

• Herstructureringscomité:	40 tot 50 %
• Sociaal comité:	30 tot 40 %
• Onderzoekcomité:	10 tot 20 %
• Grindcomité:	1 tot 10 %

De som van de toewijzingspercentages van de vier comités kan daarbij 100 % uiteraard niet overschrijden.

Bij het vaststellen van de jaarlijkse omslagsleutels wint de Vlaamse regering vooraf het advies in van het Grindcomité. Voor een bepaald begrotingsjaar kan de Vlaamse regering tevens, op voorstel van het Grindcomité, beslissen om van de hierboven vermelde marges af te wijken.

Voortgaand op de voorliggende begrotingen en rekening houdend met het gegeven dat het Onderzoekcomité beslist heeft om haar effectieve werking eind 2011 stop te zetten en er dus voor dit comité geen nieuwe middelen meer gegenereerd moeten worden, adviseerde het Grindcomité (*in vergadering van 5 oktober 2011*) om voor het begrotingsjaar 2012 in grote lijnen de omslagsleutel 2011 zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 17 december 2010 te behouden, maar met dien verstande dat de omslagsleutel voor het Onderzoekcomité van 0,6 % wordt teruggebracht naar 0%, waarbij dan deze 0,6 % gelijkmatig wordt verdeeld over de omslagsleutels toegewezen aan drie overige comités. Voor elk comité afzonderlijk is er een batig saldo, hetgeen uiteindelijk ook leidt tot een begrotingsoverschot voor het Grindfonds (*zie ook Hoofdstuk II, 1.2*).

De Vlaamse Regering heeft het advies van het Grindcomité gevolgd. Op 16 december 2012 (*BS: 27 december 2012*) werd, bij

besluit van de Vlaamse regering, de omslagsleutel voor het begrotingsjaar 2012, in afwijking van de marges bedoeld in artikel 5 van het Grinddecreet, als volgt bepaald:

• Herstructureringscomité:	45,2 %,
• Sociaal comité:	28,2 %,
• Onderzoekcomité:	0,0 %,
• Grindcomité:	26,6 %,

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2012.

2 | Heffingscoëfficiënt

De vergunde grindwinning in de grindwinningsgebieden die krachtens het Grinddecreet worden aangeduid, met inbegrip van de hoeveelheden grind in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning (*conform artikel 14, § 1, van het Grinddecreet*), is onderworpen aan een grindheffing.

De grindheffing wordt semestrieel berekend op basis van de hoeveelheid gewonnen ton grind (*inclusief breekzand*) vermenigvuldigd met een decretaal vastgesteld basisbedrag en vermenigvuldigd met een jaarlijks aanpasbare heffingscoëfficiënt.

Het basisbedrag voor de grindheffing bedraagt 0,42 euro per ton gewonnen valleigrind (*inclusief breekzand*) en 0,29 euro per ton gewonnen berggrind (*inclusief breekzand*) (*artikel 15, § 4*).

De heffingscoëfficiënt bedraagt minimaal 1 en wordt vanaf 1996 jaarlijks aangepast i.k.v. de afbouw van de grindwinning en i.f.v. de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen. De voor een begrotingsjaar toepasselijke heffingscoëfficiënt wordt bij besluit van de Vlaamse regering bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad vóór 1 januari van het betrokken begrotingsjaar (*artikel 15, § 5*).

De Vlaamse regering wint vooraf het advies in van het Grindcomité. Overeenkomstig art. 9, 6° van het Grinddecreet heeft het Grindcomité een opdracht tot ontwikkeling en voortdurende actualisering van een globaal en coherent beleidsplan ter verwezenlijking van de in het Grinddecreet bepaalde doelstellingen. De beleidsplannen van de subcomités maken deel uit van een samenhangend geheel. Het tijdplan i.k.v. een aantal bepalingen of activiteiten vastgelegd in het Grinddecreet voorziet dat het Grindcomité elk jaar een advies geeft over de aanpassing van de heffingscoëfficiënt i.f.v. de afbouw van de grindwinning. Bij het beheer van het Grindfonds houdt de Vlaamse regering rekening met de adviezen van het Grindcomité.

Twee factoren beïnvloeden de aanpassing van de heffingscoëfficiënt:

- de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen;
- een aanpassing in het kader van de afbouw van de grindwinning.

De eerste factor is onafhankelijk van de sector, de tweede is inherent verbonden met de uitvoering van het Grinddecreet.

Bij de opstelling van de geactualiseerde begroting werd rekening gehouden met:

- de ontginning van de globale sectorale productiequota en excess tonnage tegen eind 2012;
- de verlengde werking van het grindcomité, de subcomités (behoudens het Onderzoekcomité) en de grindcel tot einde 2017.

Op basis van de door respectieve comités goedgekeurde meerjaren-uitgavenbegroting 2011 en het door het Grindcomité goedgekeurde geactualiseerde meerjarenplannen van de comités en het hieruit resulterend geconsolideerd meerjarenplan 2011-2022 voor het Grindfonds, adviseerde het Grindcomité op 5 oktober 2011 een afwijking van artikel 15, § 5 van het Grinddecreet toe te staan om conform de geest van het decreet, aangezien er geen decretale bestemming is, voor een begrotingsoverschot dat oploopt tot ca. € 10,7 miljoen, een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven na te streven en de heffingscoëfficiënt 2012 terug te brengen tot 1.

Hierbij werd in overweging genomen dat:

- het Grindfonds zelfbedruipend moet zijn, hetgeen inhoudt dat er een evenwicht is tussen uitgaven en inkomsten, en dat de heffingscoëfficiënt hierin een sturende functie heeft;
- bij gelijk blijvende grindheffing, het Grindfonds afsluit met een zeer hoog geraamd begrotingsoverschot (zoals blijkt uit de evolutie van de inkomsten en de uitgaven tot en met 2022 in het geconsolideerd meerjarenplan 2011-2022);
- door het wettelijk inkomstenmechanisme van productiequota en excess tonnen, grindheffing en heffingscoëfficiënt, het Grindfonds over meer middelen zal beschikken dan noodzakelijk voor de invulling van de voorziene uitgaven overeenkomstig de opdracht van de comités;

De Vlaamse Regering heeft uiteindelijk dit advies van het

Grindcomité niet gevolgd. Op 16 december 2012 (BS: 27 december 2012) werd, bij besluit van de Vlaamse regering, de heffingscoëfficiënt inzake de grindwinning voor het jaar 2012 vastgesteld op 1,5586.

Het besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2012.

3 | Overzicht rekeningen – Jaarrekening Grindfonds

Vanaf 2004 moet conform de Europese richtlijnen het ESR-rekeningstelsel gevolgd worden. De rekening van het Grindfonds wordt derhalve niet meer opgesplitst naar de comités (vier rekeningen), maar wel op basis van de ESR-classificatie (negen rekeningen).

Voor de rapportage van de financiële gegevens van het Grindcomité en de subcomités werd beroep gedaan op informatie verstrekt door het Grindfonds. Deze opstelling wijst uit dat de gegevens niet geschikt zijn op het niveau van de comités, daar kostenallocaties niet gelijklopend zijn tussen de boekhouding van het Grindfonds en de werking van de comités overeenkomstig het Grinddecreet (aanwending van de middelen cf. omslagsleutel). Buiten de wettelijke voorstelling moet dus een tweede, extracomptabele opstelling bijgehouden worden die de toestand per comité weergeeft.

Het is derhalve nodig een aangepaste parallelle boekhouding te voeren met juiste toewijzing van inkomsten en uitgaven naar een van de vier kostenplaatsen (comités). De gegevens tot en met het jaar 2010 liggen voor. Daar deze voor het boekjaar 2011 nog niet voorhanden waren, moet derhalve een reconstructie uitgevoerd worden die een weergave is van de resultatenrekening 2011 van de werkingmiddelen per comité.

Rekening houdend met de gegevens zoals die bij opmaak van dit jaarverslag voorliggen, wordt hieronder de financiële toestand per 31 december 2011, per comité en in zijn totaliteit in € 1 000 weergegeven.

	OC	SC	HC	GC	GF
Beginsaldo 2011	2 252	7 090	15 976	2 182	27 791
Inkomsten uit heffingen	3	150	182	142	477
Intresten	2	116	187	110	415
Uitgaven	214	375	368	140	1 098
Verschilrekening					301
Eindsaldo 2011	2 044	6 982	15 975	2 293	27 595
Rekeningsaldo SF/SC		83			

In de tabellen kunnen de totalen als gevolg van afrondingen afwijken van de som van de rubrieken.

Verklaring bij bovenstaande tabel

OC = Onderzoekcomité

SC = Sociaal comité

HC = Herstructureringscomité

GC = Grindcomité

GF = Grindfonds

SF = Sociaal Fonds

4 | Overzicht 1994-2011

	OC	SC	HC	GC	GF
Grindheffing	€ 1 000 4 906	12 318	47 384	5 177	69 785
Varia/toelagen	€ 1 000 2	1	7 895	2	7 900
Intresten	€ 1 000 359	1 823	5 313	1 134	8 809
Uitgaven	€ 1 000 3 223	7 160	44 618	4 201	59 201

In de tabellen kunnen de totalen als gevolg van afrondingen afwijken van de som van de rubrieken.

Varia/toelagen = inkomsten uit subsidies pomp | afhandeling Overeenkomst Grindcomité-IML | teruggaven POM.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

OVERZICHTDOSSIERS 2011									
Volgnr.	Dossiernr.	Datum		Onderwerp	Aard	Stand van zaken		in behandeling	
		aanvraag	indiening			akkoord	uitvoering		
1	OC/GF/11-01	27/01/2011	02/02/2011	1 Studie effectiviteit van grindsstitutie als resultaat van onderzoekprojecten uit de oproepen tot projectvoorstellen	toewijzing en financiering	03/03/2011	uitgevoerd		
2	HC/GF/11-02	01/03/2011	08/03/2011	2 2de wijziging studieopdracht Negenoord	toewijzing en financiering	29/04/2011	lopend		
3	GC/PRES/111		13/04/2011	Presentiegelden 1ste kwartaal 2011	uitbetaling	–			
4	OC/GF/11-03	07/04/2011	08/06/2011	3 Organisatie Symposium 2011 en verlenging partnerschap CeDuBo	toewijzing en financiering	08/08/2011	uitgevoerd		
5	HC/GF/11-04	06/06/2011	08/06/2011	4 Wijziging van de studieopdracht berggrinduitbreidingsgebieden	toewijzing en financiering	23/08/2011	lopend		
6	GC/PRES/112		29/06/2011	Presentiegelden 2de kwartaal 2011	uitbetaling	–			
7	GC/PRES/113		10/10/2011	Presentiegelden 3de kwartaal 2011	uitbetaling	–			
8	GC/KAB/11-05		20/10/2011	5 Heffingscoëfficiënt 2012	advies	16/12/2011	27/12/2011		
9	GC/KAB/11-06		20/10/2011	6 Omslagsleutel 2012	advies	16/12/2011	27/12/2011		
10	GC/PRES/114		18/01/2012	Presentiegelden 4de kwartaal 2011	uitbetaling	–			
<p>Legenda</p> <p>GC : Grindcomité HC : Herstructureringscomité SC : Sociaal comité OC : Onderzoekscomité</p> <p>GF : Grindfonds SF : Sociaal Fonds KAB : kabinet POM : Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij</p>									

Overzicht evolutie onderzoeksprojecten

Nr	Bedrijf	Oproep	Ingediende projectvoorstellen: (in)actief	IN	Status		vervaldag	Substitutie (ton/jaar)	
					stap	OC		1e fase	potentieel resultaat
27	Marmorith	6	Airdeck bis	31.05.2006	0	19.06.2006			
	Belvi	7	Communicatie Airdeck Thermo Plus	14.12.2006	0	15.01.2007	afgevezen	12.000	
				03.05.2007	1	05.03.2007	herzien		
OC/GF/08-05			vraag OC naar bijkomende inlichtingen	11.06.2007	1	09.05.2007	naar experts		
				16.10.2007	2	11.06.2007	voorw. OK		
				07.01.2008	2	26.11.2007	naar experts		
				21.02.2008	2	16.01.2008	naar experts		
				31.07.2009	3	28.01.2008	aanvaard		
				04.08.2009	3	27.02.2008	aanvaard		
				01.03.2010	3	01.07.2008	01.08.2009		
				23.08.2010	3	21.09.2009	aanvaard		
					3	08.03.2010	01.03.2010		
					3	14.06.2010	verdaagd		
26	Lisec-Enviro	5	Ecobeton: Kettenbeheer door selectieve sloop in combinatie met mobiele recycling	23.02.2006	0	11.10.2010	aanvaard		
				19.04.2004	1	06.03.2006	naar experts		
				25.08.2006	2	19.04.2004	goedgekeurd		
				23.10.2006	2	25.09.2006	naar experts		
				26.01.2007	2	23.10.2006	herwerken!		
				18.06.2007	2	11.06.2007	ingetrokken		
				20.08.2007	2	02.07.2007	herindiening		
				10.10.2007	2	27.08.2007	toegestaan		
				07.09.2009	3	08.10.2007	naar experts		
				07.09.2009	3	08.10.2007	verdaagd		
				21.04.2010	3	26.11.2007	aanvaard		
				11.05.2010	3	01.08.2008	aanvaard		
				01.10.2010	3	21.09.2009	01.09.2009		
				06.10.2010	3	21.09.2009	toegestaan 3 m		
				17.11.2010	3	01.10.2009	toegestaan 3 m		
02.12.2010	3	26.04.2010	afgevezen						
29	CVR	6	Grindbesparende maatregelen: Twinmix innovatieproject	01.06.2006	0	19.06.2006	samenvoegen!	17.500	35.000
				22.08.2006	0	25.09.2006	naar experts		
				15.09.2006	1	23.10.2006	goedgekeurd		
				07.12.2006	2	12.12.2006	terug splitsen!		
				14.02.2007	2	15.01.2007	uitgesteld		
				09.09.2008	3	09.08.2007	naar experts		
				30.09.2009	3	22.09.2008	goedgekeurd		
				09.02.2010	3	16.11.2009	09.09.2008		
				02.09.2010	3	15.10.2009	toegestaan 4 m		
				13.12.2006	0	11.10.2010	naar experts		20.000
				12.04.2007	1	12.02.2007	aanvaard	108.000	
				20.09.2007	2	09.05.2007	naar experts		
				08.11.2007	2	08.10.2007	voorw. OK		
				03.01.2008	2	26.11.2007	16.09.2007		
				15.02.2008	2	16.01.2008	12.11.2007		
07.04.2008	2	28.01.2008	naar experts						
22.05.2008	2	27.02.2008	goedgekeurd						
30.10.2009	3	08.04.2008	31.10.2009						
11.05.2010	3	23.06.2008	toegestaan						
31.08.2010	3	14.06.2010	31.08.2010						
21.10.2010	3	11.10.2010	aanvaard						
08.11.2010	3	03.12.2010	aanvaard						
41	VITO	7	Geochemische modellen voor evaluatie van milieu-impact van gebruik van grindvervangers	15.12.2006	0	12.02.2007	uitgesteld	799.000	
				08.08.2007	1	05.03.2007	verdaagd		
				18.01.2008	2	26.03.2007	verdaagd		
				22.02.2008	2	09.05.2007	verdaagd		
				09.07.2009	3	11.06.2007	verdaagd		
				03.2010	3	02.07.2007	naar experts		
				08.08.2007	1	27.08.2007	aanvaard		
				18.01.2008	2	28.01.2008	naar experts		
				22.02.2008	2	27.02.2008	aanvaard		
				09.07.2009	3	09.06.2008	aanvaard		
				03.2010	3	21.09.2009	09.07.2009		
					3	08.03.2010	aanvaard		
					3	03.12.2010	aanvaard		
					3	03.12.2010	aanvaard		
					3	03.12.2010	aanvaard		

Nr	Bedrijf	Oproep	Ingediende projectvoorstellen: (in)actief	IN	Status		vervaldag	Substitutie (ton/jaar)	
					stap	OC		1e fase	potentieel resultaat
29	CVR	6	Grindbesparende maatregelen: Twinmix innovatieproject	01.06.2006	0	19.06.2006	samenvoegen!	17.500	35.000
				22.08.2006	0	25.09.2006	naar experts		
				15.09.2006	1	23.10.2006	goedgekeurd		
				07.12.2006	2	12.12.2006	terug splitsen!		
				14.02.2007	2	15.01.2007	uitgesteld		
				09.09.2008	3	09.08.2007	naar experts		
				30.09.2009	3	22.09.2008	goedgekeurd		
				09.02.2010	3	16.11.2009	09.09.2008		
				02.09.2010	3	15.10.2009	toegestaan 4 m		
				13.12.2006	0	11.10.2010	naar experts		20.000
				12.04.2007	1	12.02.2007	aanvaard	108.000	
				20.09.2007	2	09.05.2007	naar experts		
				08.11.2007	2	08.10.2007	voorw. OK		
				03.01.2008	2	26.11.2007	16.09.2007		
				15.02.2008	2	16.01.2008	12.11.2007		
07.04.2008	2	28.01.2008	naar experts						
22.05.2008	2	27.02.2008	goedgekeurd						
30.10.2009	3	08.04.2008	31.10.2009						
11.05.2010	3	23.06.2008	toegestaan						
31.08.2010	3	14.06.2010	31.08.2010						
21.10.2010	3	11.10.2010	aanvaard						
08.11.2010	3	03.12.2010	aanvaard						
41	VITO	7	Geochemische modellen voor evaluatie van milieu-impact van gebruik van grindvervangers	15.12.2006	0	12.02.2007	uitgesteld	799.000	
				08.08.2007	1	05.03.2007	verdaagd		
				18.01.2008	2	26.03.2007	verdaagd		
				22.02.2008	2	09.05.2007	verdaagd		
				09.07.2009	3	11.06.2007	verdaagd		
				03.2010	3	02.07.2007	naar experts		
				08.08.2007	1	27.08.2007	aanvaard		
				18.01.2008	2	28.01.2008	naar experts		
				22.02.2008	2	27.02.2008	aanvaard		
				09.07.2009	3	09.06.2008	aanvaard		
				03.2010	3	21.09.2009	09.07.2009		
					3	08.03.2010	aanvaard		
					3	03.12.2010	aanvaard		
					3	03.12.2010	aanvaard		
					3	03.12.2010	aanvaard		

BIJLAGE 2 DEEL I

Nr	Bedrijf	Oproep	Ingediende projectvoorstellen: (in)actief	IN	Status			Substitutie (ton/jaar)	
					stap	OC	vervaldag	re fase	potentieel resultaat
42	OCW	7	Puingranulaat ter vervanging van grind in betonwegenbouw	15.12.2006	0	12.02.2007	naar experts	300.000	
				27.04.2007	1	09.05.2007	voorw. OK		
				17.09.2007	2	08.10.2007	naar experts		
OC/GF/08-03			23.11.2007	2	26.11.2007	aanvaard			
			overeenkomst	3	01.04.2008				
			tussentijds rapport	3	11.05.2009	01.05.2009			
			verzoek uitstel 3 m	3	21.09.2009	toegestaan			
			annex overeenkomst	3	01.10.2009				
			EINDVERSLAG	3	08.03.2010	naar experts			
			verslag expert	3	23.03.2010	verdaagd			
			vraag OC naar aanvullende informatie	3	08.10.2010				
			aangepast EINDVERSLAG	3	08.10.2010	aanvaard			
			verlag expert	3	11.10.2010				
44	WTCB	7	Pop-outs in beton veroorzaakt door secundaire granulaten	15.12.2006	0	12.02.2007	naar experts		
				11.04.2007	1	09.05.2007	voorw. OK		
				14.09.2007	2	08.10.2007	naar experts		
OC/GF/08-07			13.12.2007	2	16.01.2008	verdaagd			
			verslag experts	2	28.01.2008	verdaagd			
			vraag OC naar bijkomende inlichtingen	2	27.02.2008				
			vraag OC naar aanvullende informatie	2	08.04.2008	aanvaard			
			overeenkomst	3	01.10.2008	01.02.2010			
			tussentijds rapport	3	16.11.2009	01.11.2009			
			EINDVERSLAG	3	18.01.2010	aanvaard			
			verslag expert	3	11.10.2010	naar expert			
				3	03.12.2010	aanvaard			
			Subtotaal						

In het totaalcijfer van de potentiële grinds substitutie zijn dubbelstellingen wegens overlapping van de projecten niet uitgesloten.

Legenda Stap

- 0 ingediend dossier
- 1 na controle experts
- 2 uitgebreid dossier
- 3 in uitvoering

BIJLAGE 3

Omslagsleutels tot aanwending van de middelen van het Grindfonds (grinddecreet, art. 5)																																									
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	%				Bereik																								
													2005	2006	2007	2008		2009	2010	2011	2012																				
Herstructureringscomité Sociaal comité Onderzoeksc comité Grindcomité	-	-	72.222	75,0	79,3	75,2	75,2	75,2	75,2	46,9	51,6	48,9	54,1	45,0	45,0	45,0	45,0	45,0	45,2	40-50																					
	-	-	11,111	15,0	13,0	14,6	14,6	14,6	14,6	32,0	23,5	25,7	21,4	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,2	30-40																					
	-	-	6,111	5,0	5,5	7,3	7,3	7,3	7,3	17,7	11,7	14,1	10,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,0	10-20																					
	-	-	10,555	5,0	2,2	2,9	2,9	2,9	2,9	3,4	13,2	11,3	13,8	26,4	26,4	26,4	26,4	26,4	26,6	1-10																					
Wijzigingsdecreet 6 juli 2001																																									
Heffingscoëfficiënt (grinddecreet, art. 15, § 4)																																									
Grindhoeffing (grinddecreet, art. 15, § 4)																																									
1993	BEF / ton																																								
	valleigrind	50,00	55,7050	56,3850	57,7700	58,5250	59,0300	59,8000	61,5800	63,0300																															
berggrind	35,00	38,9935	39,4695	40,4390	40,9675	41,3210	41,8600	43,1060	44,1210																																
2001	€ / ton																																								
	valleigrind	0,42								0,5295	0,5363	0,5448	0,5580	0,5717	0,5787	0,5917	0,6136	0,6321	0,6546																						
berggrind	0,29								0,3656	0,3703	0,3762	0,3853	0,3948	0,3996	0,4085	0,4278	0,4364	0,4520																							

Sector: jaarproductie 1980 – 2011 (ton)					
Productiejaar	Sector				Totaal ton
	Berg		Vallei		
	ton	%	ton	%	
1980	1.582.901	41	6.604.428	84	8.187.329
1981	921.343	24	5.860.160	74	6.781.503
1982	1.397.681	36	6.807.909	86	8.205.590
1983	1.430.803	37	7.887.661	100	9.318.464
1984	1.303.119	34	7.490.025	95	8.793.144
1985	1.702.327	44	7.290.578	92	8.992.905
1986	2.024.587	52	7.716.174	98	9.740.761
1987	2.343.242	60	7.188.543	91	9.531.785
1988	2.950.808	76	6.607.980	84	9.558.788
1989	3.667.087	95	5.891.873	75	9.558.960
1990	3.808.857	98	4.747.927	60	8.556.784
1991	3.880.277	100	5.117.716	65	8.997.993
1992	3.605.581	93	6.110.394	77	9.715.975
1993	2.514.972	65	4.905.979	62	7.420.951
1994	2.807.037	72	4.190.016	53	6.997.053
1995	2.746.471	71	3.781.955	48	6.528.426
1996	3.180.841	82	1.905.715	24	5.086.556
1997	2.931.641	76	2.939.064	37	5.870.705
1998	2.799.023	72	5.354.921	68	8.153.944
1999	3.445.381	89	6.316.232	80	9.761.613
2000	3.361.630	87	6.365.579	81	9.727.209
2001	3.282.051	85	5.704.602	72	8.986.653
2002	2.825.557	73	5.452.015	69	8.277.572
2003	2.622.564	68	3.943.319	50	6.565.883
2004	2.375.689	61	3.717.534	47	6.093.223
2005	2.147.011	55	4.394.589	56	6.541.600
2006	2.532.619	65	3.768.801	48	6.301.420
2007	2.521.018	65	2.339.123	30	4.860.141
2008	2.564.327	66	1.030.326	13	3.594.653
2009	2.218.920	57	162.301	2	2.381.221
2010	1.878.173	48	0	0	1.878.173
2011	1.770.631	46	0	0	1.770.631

